

Nan Whayuway Chamag Gway Illistan Mer'us

Nan Mipangkop Sannaja Nibyu

Sa'ad nannaja nibyu illistan Juan Mer'us gway ana' Maria gway osa sasan whawha'nang ad Jerusalem. Sa'ad as Mer'us manghubuyuncha an Pedro gway apostol Hesus. Anan ahos nan aachugwan gway as Pedro nan nangallan Mer'us san illistana sannaja nibyu.

Illistan Mer'us nannaja nibyu sasan wha'on kus Hudyu amamod sasan iRoma. Sa'ad nannaja nibyu sija nan aahowhaan san opatay nibyu gway ananchaon Ebanghelyo gway mipangkop san whijag ja sussuyun Hesus. Sa'ad san lugyukin nan sussuyun Hesus angsan nan inggwanaay mataakan. Nappungna kun piliyon nan opatay pasuyutna nanijopgwana san angsanay mataakan gway impawhayuna chanan nasa'it. Ingwhakawhakan Mer'us nan ininon Hesus gway nangipawhayu sasan taku gwon patinajunay sa'ad nan impaipailana inggwan Hesus kapu san ayobhongan Apudyus.

Ad sa'ad san chimpun Hesus, sa'ad chachay mangipangpangu san pammatichaay Hudyu lagwingoncha as Hesus. Annaja nan kapun nan achicha maninnayaan kun illukichaay mananap as ininonchaay mangtoy an Hesus. Sa'ad as Mer'us impaipailana gway sa'ad as Hesus sija nan

Whawha"unon Apudyus gway sija nan um-mali nanggwa san whayugwon Apudyus. Ad sa'ad chachay mataakan gway inggwana ja nangipawhayugwana sasan nasa'it ancha nangawha'ana sasan chimunju sachin nangipaila san luhung gway wha'on kus isun nan uchumay whawha"unon Apudyus as Hesus tan sija nan kadto'ay Ana' Apudyus.

Sa'ad nannaja nibyu napnu san mataakan nan amochay taku ja chachay pasuyut Hesus. Gwon sa'ad nan anan Mer'us sa'ad nan amod mataakan chay likat ja natojan Hesus. Ad sa'ad nan takuway ummuna nangakammu san annaja chay surchachu gway iRoma gway nangila san natojan Hesus kun anana, "Tuttuwa tuwaay Ana' Apudyus nan annaja taku!" Ad sa'ad nan natakuwan Hesus san natojana sachin nangipaila gway tuttuwa losan nan inggwana ja losanay ingwhakana gway mipangkop an sija.

Whayugwon Mer'us gway agwison chanan mangwhasa ta mamaticha san ayobhongan Hesus ta milisicha san sa'it, san chimunju ja san otoy. Whayugwona hosay ipasmo' an chichaay sa'ad nan assahuway whijag nan osaay namati, wha'on kus lanuy gway maserpu tunuchoncha as Hesus gway nansilwhi san uchum ja maserpuway nansasagkanachaay manangu san likat gway isun nan inggwan Hesus.

Chanan Hu'yona

Nan Sussuyun Juan Gway Manghohonjag 1:1-8
 Nan Nahonjakan Hesus Ja Nanulisukan Satanas An Sija 1:9-13

Nan Nansuyusuyuwan Hesus Ad Galili 1:14-9:50
 Nan Inggwa'inggwan Hesus Manipud Ad Galili Ingkanad Jerusalem 10:1-52
 Nan Mangudchiyay Chumingkun Hesus Ja Nan Natojana 11:1-15:47
 Nan Natakuwan Hesus 16:1-8
 Nan Nampaipailan Hesus San Natakuwana Ja Nan Nipangatuwana Ad Langit 16:9-20

*Nan Sussuyun Juan Gway Manghohonjag
 (Mateo 3:1-12; Lukas 3:1-18; Juan 1:19-28)*

¹ Annaja nan Whayuway Chamag mipangkop an Hesu Kristu gway Ana' Apudyus. ² Sa'ad nan nallukijan nannaja chamag sachin tum-muttugwaan nan illistan Isaias gway profetan Apudyus gway anan Apudyus,
 "Anna iwhaun'u nan umuna an si'a
 gway umoy mangisakana san ajom.
³ Sija nan mampa'upa'uy san luta
 gway maid kun ingkaw as taku gwot ananaon,
 'Isakanaju nan ajon nan Apu!

Pawhayugwonju nan manadchayanana!" ^{**} [†]
⁴ Gwot nampaila as Juan gway Manghohonjag san luta gway maid kun ingkaw as taku. Kun im-paakammuna sasan taku gway manchu'kancha nan whersucha ad nampahonjagcha tot ligwatan Apudyus nan whersucha. ⁵ Chachama nan taku gway ummuummoy nanchongor an sija gway

* **1:3** 1:3 Mawhasa san Isaias 40:3. † **1:3** 1:3 Mawhasa san Malakias 3:1.

nerpu san iliyay Judea ja Jerusalem. Kun ing-whawhagkacha nan whersuchaot whinonjakan Juan chicha san gwanggwangay Jordan.

⁶ Sa'ad as Juan sija isisillupna nan inahor gway chutchut nan kamel ja sa'ad nan ayapawna kadchang. Ad sa'ad nan aannonna chuchun ja chilu. ⁷ Kun ingwhakan Juan sasan takuway manggwana, "Agwad nan umali mipasu an sa'on gway nangatngatu an sa'on, amod nangatu gway achiya' kun miwhilang as mansilwhi an sija uyay mangaan san sinilasna. ⁸ Honjaka' cha'aju san chanum jon sa'ad as sija honjakana cha'aju san Ispilitun Apudyus."

*Nan Nahonjakan Hesus
(Mateo 3:13-17; Lukas 3:21-22)*

⁹ Sa'ad san sachí chimpu gway nanghonjakan Juan kummatong as Hesus gway nerpu ad Nazaret ad Galili kun whinonjakan Juan as sija san sachí gwanggwangay Jordan. ¹⁰ Lummosgwa kun as Hesus san chanum inilanaay niibwhat nan langit ad sa'ad nan Ispilitun Apudyus gway isun chi kaob nan kalapati chummo"oya gway ummoy inumpa an sija. ¹¹ Kun iningkaw nan kinga gway nerpu langit gway manggwana, "Si'a nan ana"uway ipatpatog'u. Mamasoma' an si'a."

*Nan Nanulisukan Satanas An Hesus
(Mateo 4:1-11; Lukas 4:1-13)*

¹² Chadchaan kun impujut nan Ispilitun Apudyus as Hesus san luta gway maid kun in-gkaw as taku. ¹³ Kun iningkaw as Hesus ad aschi as opat puyuway erkaw kun impachas Satanas

sulisukan as sija. Iningkaw as sija san agwachan chanan atap gway ajam gwot nansilwhi chanan a'anghel an sija.

*Nan Nangajakan Hesus Sasan Opatay
Mangii'an As Man'apostolesna
(Mateo 4:12-22; Lukas 4:14-15; 5:1-11)*

¹⁴ Sa'ad san niwhayuchan Juan gway Manghonjag nanagkulon as Hesus ad Galili kun im-paakammuna nan Whayuway Chamag gway nerpu an Apudyus. ¹⁵ Kun anana, "Tummuttuwa nan chimpuyay chinutu'an Apudyus ad takangay nan mangituyajana sasan takuna. Sija nan manchu'kanju chanan whersuju ja tuttugwaonju nan Whayuway Chamag!"

¹⁶ Manadchadchayan kus Hesus san tayantag nan whaywhay gway Galili inilana cha Simon an Andres gway mansunud gway ikaokaobcha nan akaidcha san whaywhay tan mangii'ancha.

¹⁷ Kun anan Hesus an chicha, "Gwayyu ta mitunud aju an sa'on ad nangngachano' cha'aju mangii'an san taku gway mamatiyonju chicha an sa'on." ¹⁸ Kun nanitaynancha san akaidchaot nitunudcha an sija.

¹⁹ Akagcha kun ummachaju san nanadchadchayanancha inilan Hesus nan mansunud gway Santiago an Juan gway ana' Zebedeo. Iningkawcha san whang'acha gway iperroperrogcha nan akaidcha. ²⁰ Kun nanijajag Hesus an chicha kun tinaynancha as amacha san whang'a ja chachay tinangchanancha kun nitunudcha an sija.

*Nan Osa Laya'i Gway Nilno' Nan Chimunju
(Lukas 4:31-37)*

²¹ Awni kun ummoy cha Hesus ad Capernaum. Gwot Erkaw ad gway Umillongan nilumno' as Hesus san sinagoga gway maallusan chanan Hudyu kun nansuyu. ²² Kun nataag chanan nangngor an sija san sussuyuna tan anna nan ayobhonganaay mansuyu. Wha'on kus isun nan insussuyun chanan mangaagkammu san lintog.

²³ Ad sa'ad san sachin nansuyuwana nilumno' nan osa laya'i gway nilno' nan chimunju.

²⁴ Kun inip'awna gway manggwana, "Hesus gway iNazaret kamma whijawhijangan cha'ami? Umalim tangkaan cha'ami? Akammu' si'a! Si'a chay maid kun whersuna gway ingwhaun Apudyus."

²⁵ Gwon impakino' Hesus chay chimunju gway manggwana, "Kumino'a! Lumajaw'a san sanatay taku!" ²⁶ Ad sa'ad nan sachin chimunju namajogpokona ku chay laya'i gwot nampa'uy lummajaw as sija.

²⁷ Kun nataag losan chanan taku kun nanisi-jimuschaay manggwana, "Ngachan ma nina! As-sahuway sussuyu gway anna nan ayobhongana gway mamerjaw sasan chimunju ad chumngor-cha hos an sija."

²⁸ Chadchaan kun nigwayas nan mipangkop an Hesus san losanay ili ad Galili.

*Nan Nangipawhayugwan Hesus San Angsanay Taku
(Mateo 8:14-17; Lukas 4:38-41)*

²⁹ Lummagwa ku cha Hesus san sinagoga ummoycha ancha Santiago an Juan san hoyoy cha Simon an Andres. ³⁰ Inuumhog nan naangod gway atukangan Simon gway huwhai sija nan naniwhakacha an Hesus nan mipangkop an sija. ³¹ Ummoy ku ummachayug as Hesus san inuumhokana inognana nan imana kun whinangonnaot na'aan nan atungna. Kun pina'anan chay huwhai chicha.

³² Mummaschom kunay nasi'ut nan init iyoy chanan taku an Hesus nan losanay NASA'IT JA chanan takuway nilno' nan chimunju. ³³ Losan chanan taku san sach'i ili naayus san sowhan nan sach'i gway hoyoy. ³⁴ Kun impawhayun Hesus nan losanay taku gway nangicham san na'aya'ayasi gway sa'it kun pinerjawna hos chanan chimunju gway nilumno' sasan taku. Jon achina kun iyujaay kuminga chanan chimunju tan inakammucha as sija.

*Nan Nansuyuwan Hesus Ad Galili
(Lukas 4:42-44)*

³⁵ Mummachani kun hummangon as Hesus kun ummoy ummoossa san maid kun tag-taku gwot nallugwayu. ³⁶ Kun ummoy cha Simon ja chanan huhuyunna inanap as sija. ³⁷ Gwot inchasancha kun anancha, "Chachama nan takuway manganaanap an si'a!"

³⁸ Kun summungwhat as Hesus gway manggwana, "Maserpuway inta'u san uchumay ili ta iya' ipaakammu hos nan Whayuway Chamag an chicha tan annaja nan kapun nan ummaliya'."

³⁹ Kun ummoy as Hesus san ailiili ad Galili

gway nansuyusuyu sasan sinagoga ja namperjaw
sasan chimunju.

*Nan Nangipawhayugwan Hesus San Osa
Laya'iyay Naleprosi
(Mateo 8:1-4; Lukas 5:12-16)*

40 Iningkaw nan osa laya'iyay naleprosi kun
ummoy an Hesus nampalintumong. Kun
nampa'pa'aasi an sija gway manggwana, "Nu
whayugwomay pawhayugwon sa'on akammu'ay
lobhongnu."

41 Inachakugwan kun Hesus nan sachí taku
iyochonna nan imana an sija gway manggwana,
"Whayugwo', humayu'a!" **42** Kun maag
ekay na'aan nan leprosinaot hummayu as sija.
43 Pinuyung ku Hesus as amod as sija nan per-
jawna an sija gway manggwana, **44** "Achim
pay iwhagwhaka na san uchum gwon i'a man-
chachawwos mampaila san pachi ta ilana gway
hummayu'a. Manchatun'a nu ngachan nan
nisuyu san lintog gway inatod Apudyus an Moses
as mangakammugwan chanan taku gway hum-
mayu'a."

45 Gwon lummajaw ku chay laya'i
in'ernga'erngagna nan inggwan Hesus an sija
kun adadchuwan nan taku gway nangngor san
whayuway inggwa'inggwan Hesus. Sija nan
maid kun ininon Hesus gway umoy mampaila
san ailiili. Gwot impa"igwotna san maid kun
tagtaku gwon ta'on nu amaschi, ummoy an sija
chanan takuway nerpu san na'aya'ayasiyay ili.

2

*Nan Nangipawhayugwan Hesus San Osa
Laya'iyay Napalalais
(Mateo 9:1-8; Lukas 5:17-26)*

¹ Neerkagwanan kunot nanagkulin as Hesus ad Capernaum nanchinamag gway hummu'nag as sija san hoyoycha. ² Amod nan takuway naayus ingkana san maid kun magkagwan ad chayo' ja sowhan. Kun impaakammun Hesus nan ukud Apudyus an chicha. ³ Kun hummu'nag chanan takuway nangijoy san osa takuway napalalais gway chinachangoy nan opatay laya'i. ⁴ Kapu san inaachun nan taku maid kun ininonchaay mangijoy an sija san agwachan Hesus. Kun ummoycha san sahoy gwot asichaot ahutan nan whatug Hesus kun inursuuscha chay napalalais gway iniingkaw san oogkana. ⁵ Inilan kun Hesus nan pammadicha an sija anana say napalalais, "Sunud, niligwata' chanan whersum."

⁶ Ad sa'ad chanan uchum gway mangaagkamu san lintog gway natu'tu'chu san sachin anancha san somsomo'cha, ⁷ "Kamma nan osa takuwanna iwhagwhaka nan amasna? Maamamang as Apudyus san ingwhakana anchi! Ama' agwad uchum as sillobhong malligwat san whersu nu achi ahus as Apudyus!"

⁸ Gwot chadchaan kun inakammun Hesus nan agwad san somsomo'cha. Kun anana an chicha, "Ka'ajuman manomsomo' as amasnat?
⁹ Ngachan nan lanuy as iwhaka sanna napalalais, 'Niligwata' chanan whersum' gwinnu 'Human-gon'a ta ayam nan oogkam ad nanadchayan'a?"

10 Ta maakammugwanjuway sa'ad as sa'on gway Ana' nan Taku anna nan ayobhonga'ay mallig-wat san whersu ad asna luta, ilanju nannaja oo'." Sija nan anana say napalalais, **11** "Iwhaka' an si'a, humangon'a ta ayam nan inogkam ad lumma-jaw'a ad ugwaju." **12** Kun hummangon as sijaot nanijayana san inogkana gwot lummajaw gway nilausana nan adadchuwan gway nangila an sija. Kun nataagcha losanot nanchaychajawcha an Apudyus gway manggwana, "Maid kun inila ta'u as isun nan amasna!"

*Nan Nangajakan Hesus An Levi
(Mateo 9:9-13; Lukas 5:27-32)*

13 Ummoy asin as Hesus san tayantag nan whaywhay ad Galili. Ad sa'ad nan angsanay taku ummoycha an sija kun sinuyuwana chicha.

14 Nappung kun chiyot manadchadchayan as Hesus inilana as Levi* gway ana' Alfeo gway tummutu'chu san sisingngilan san hugwis kun anan Hesus an sija, "Tunuchona." Lummiggwat kus Levi nitunud an sija.

15 Namingsan ad ummoy cha Hesus san hoyoy Levi. Ad sa'ad san mangamanganan cha Hesus ja chanan pasuyutna ummoy na'a'an an chicha nan angsanay manchachakup san hugwis ja chanan humersuwhersu tan angsan nan nitunud an chicha. **16** Sa'ad chanan uchumay mangaagkammu san lintog gway Pariseo, inilacha ad as Hesus gway na'a'an sasan humersuwhersu ja manchachakup san hugwis, ingwhakacha sasan

* **2:14** 2:14 Sa'ad nannaay Levi, "Mateo" kahos nan ngachanna.

pasuyutna gway manggwana, "Kaman ma'a'an as Hesus san a'ammasnatay taku?"

¹⁷ Chingngorn kun Hesus chi iyagwatnaay nanungwhat an chicha gway manggwana, "Sa'ad nan takuway maid sa'itna wha'on kus maserpuna nan manaakas. Sija manserpu san manaakas chanan nasa'it. Wha'on kus sija ummaliya' nan manajaka' sasan whayuway taku, sija ummaliya' nan ajaka' chanan humersuwhersu."

*Nan Imus Mipangkop San Mallaunan
(Mateo 9:14-15; Lukas 5:33-35)*

¹⁸ Sa'ad nan namingsanay nallaunan chanan pasuyut Juan gway Manghohonjag ja chanan Pariseo ummoy nan uchumay taku an Hesus kun nanimuschaay manggwana, "Kaman mallaun chanan pasuyut Juan ja chanan pasuyut chanan Pariseo kunja achi chanan pasuyutnu?"

¹⁹ Kun summungwhat as Hesus gway manggwanaay nangijagwat, "Jo'o mallaun chanan ma'abyay nu agwad an chicha nan laya'iay mangibyay? Ay mangancha hos ja!
²⁰ Ayawniyot humu'nag nan chimpuway milajaw nan laya'iay mangibyay an chicha ad asichaot mallaun."

*Nan Mipangkop San Chachaanay Sussuyu Ja Assahuway Sussuyun Hesus
(Mateo 9:16-17; Lukas 5:36-39)*

²¹ Intuyuy Hesus iyagwat gway manggwana, "Maid kun mangiter'up san a'opgwa luput san chachaanay silup. Tan sa'ad nu amaschi nan oona akusuton nan a'opgwa niter'up nan

niter'upana luput ad ummamamod nan whis'in
nan nichaitana gway chachaanay luput."

²² "Maid kuhos mangigka san whilung san
chachaanay mangiigkaanay kadchang. Tan sa'ad
nu amaschi nan ma'gwa awni ad hota'on nan
whilung nan sachin mangiigkaan ad niwhallu nan
whilung. Uyay nan sachin mangiigkaan migwa'i.
Sija nan nu agwad whilung sija mangigkaanta
nan a'opgwa gway mangiigkaan."

Nan Imus Mipangkop San Erkaw Gway Umil-longan

(Mateo 12:1-8; Lukas 6:1-5)

²³ Sa'ad san namingsanay Erkaw gway Umil-longan nangoy cha Hesus ja chanan pasuyutna
san tayun gway namullan san kerkergwit kun
nangkatukatu chanan pasuyutna as utiman-cha. ²⁴ Kun anan chanan Pariseo an Hesus
gway manggwana, "Ilam ad kamma chanan
pasuyutnu annat oon nan amaschi san Erkaw
gway Umillongan san mijachi san lintog ta'u?"

²⁵ Kun summungwhat as Hesus gway manggwana, "Jo'o achiju whinasa nan inggwan cha
Dabid ja chanan takuna san agwi san nawhitilancha. ²⁶ Nilumno' as Dabid san hoyoy Apudyus
kun nangan san tinapay gway nichatun an Apudyus. Na'gwa nan annaja san chimpu gway
as Abyater nan angatuwanay pachi. Ad sa'ad nan
lintog ta'u sija ekay mijujaay mangan chanan
papachi san sanatay tinapay. Gwon nangan as
Dabid kun inatchana hos nan huhuyunna."

²⁷ Kun anan ahos Hesus an chicha, "Na'gwa
nan Erkaw gway Umillongan as humayugwan

nan atakutaku, wha'on kus na'gwa nan taku as humayugwan nan Erkaw gway Umillongan.
28 Sija nan sa'ad as sa'on gway Ana' nan Taku anna nan ayobhonga'ay manggwas whayu san Erkaw gway Umillongan."†

3

*Nan Laya'i Gway Napalalais Nan Imana
(Mateo 12:9-14; Lukas 6:6-11)*

1 Asin kun ummoy as Hesus san sinagoga kun iningkaw nan osa laya'i gway napalalais nan osa imana. **2** Ad sa'ad chachay takuway iniingkaw sisipputancha as Hesus ta ilancha nu pawhayugwona nan laya'i san Erkaw gway Umillongan tot agwad mangichayumancha an Hesus. **3** Kun anan Hesus say laya'i, "Gwaynu' asna." **4** Kun anan Hesus gway nangimus sasan taku, "Ngachan nan iujan nan lintog ta'uway oon san Erkaw gway Umillongan? Manggwa san whayu gwinnu manggwa san lagwing? Manaku san whijag gwinnu mangtoy san whijag?" Gwon nakinokino'cha.

5 Intollongna kun chicha gway ummogwot ja summanga as amod tan achicha kun chumngor, anana say laya'i, "Ujachom nan imam." Kun inujad chay laya'i nan imana kun hummayu. **6** Lummajaw ku chachay Pariseo san sinagoga ummoycha sasan takun Ali Herod kun chadchaan kun nanuukuchancha nu ngachan nan ininoncha mangipaotoy an Hesus.

† **2:28** 2:28 Nan nilista san Griego, "sa'ad nan Ana' nan taku sija nan Apun nan Umillongan."

*Nan Naayusan Chanan Taku San Tayantag
Nan Whaywhay*

⁷ Ummadchajang ku cha Hesus ja chanan pasuyutna san tayantag nan whaywhay nitunud ahos nan chachama taku gway nerpu Galili ja nerpu Judea, ⁸ Jerusalem ja Idumea ja chanan nerpu san chomang nan gwanggwang gway Jordan ancha chanan nerpu san iliyay sa'upon nan Tiro ja Sidon. Umoycha ilan as Hesus tan angsan nan chingngorchaay inggwa'ingga'wana.

⁹ Sa'ad tan angsan chanan taku ingwhakan Hesus sasan pasuyutna ta umisakanacha as whang'a as igkagwana ta achi maipit as sija sasay taku. ¹⁰ Kapu san angsanay impawhayuna mansusulig nan losanay nasa'it gway umoy an Hesus ta ognancha as sija. ¹¹ Ad sa'ad chachay nilno' nan chimunju ilancha ad as sijaon nam-palintumongcha san sanguna gway mangipo'aw gway manggwana, "Si'a nan Ana' Apudyus!" ¹² Gwon pinuyupuyung Hesus chachay chimunju gway achicha ipaakammu nan mipangkop an sija.

*Nan Namiliyan Hesus Sasan Nasagwayan As
Chugwaay Apostolesna*

(Mateo 10:1-4; Lukas 6:12-16)

¹³ Ummoy nanakacha as Hesus san whilig kun inajakana chanan pinilina kun ummoycha an sija. ¹⁴ Kun nanchutu' as sija as nasagwayan as chugwa as apostolesna, pinilina chicha as manghuyunna ad chicha nan iwhaunna gway umoy mangiwhaka san ukud Apudyus ¹⁵ ja

maatchancha as ayobhongan gway mamerjaw sasan chimunju.

¹⁶ Annachaja nan chinutu'anaay nasagwayan as chugwa:

Simon (gway nginachanan Hesus as Pedro);

¹⁷ cha Santiago an Juan gway ana' Zebedeo (nginachanan Hesus chicha as Boanerges gway sa'ad nan pijaona anan, Anana' nan Ichur tan huchu"ancha),

¹⁸ Andres,

Felipe,

Bartolome,

Mateo,

Tomas,

Santiago gway ana' Alfeo,

Tadeo,

Simon gway ananchaon Patriota,*

¹⁹ ja as Judas Iscariote gway nangijiwhit an Hesus.

Nan Nangjisugwancha An Hesus An Beelzebub Gway Satanas

(Mateo 12:22-32; Lukas 11:14-23; 12:10)

²⁰ Lummajaw as Hesus kun asin ahos naayus nan angsanay taku, sija nan sa'ad as Hesus ja chanan pasuyutna maid kun ininonchaay mangan. ²¹ Chingngorn ku chanan susunud Hesus chi ummoycha tot ilajawcha otjan as sija tan ananchaon, "Nayapang as Hesus!"

²² Ad sa'ad nan uchumay mangaagkammu san lintog gway nerpub Jerusalem asi'a'anancha, "Nilumno' as Beelzebub an Hesus. Ad sa'ad nan

* **3:18** 3:18 Sa'ad nan pijaon nan patriota anan, mangipapati gway mangilawhan san ilina.

ayobhonganaay mamerjaw san chimunju nerpu san pangat chanan chimunju.”

²³ Inayus kun Hesus chicha iyagwatna gway manggwana, “Ngachamma ininon Satanasay mamerjaw san longagna. ²⁴ Sa'ad nu mangwhi-whinnursu chanan taku san ili mampatingkacha. ²⁵ Ad sa'ad nu manisiisi' chanan singwherjan masibsibta'cha. ²⁶ Ad amasna as Satanas gway sa'ad nu lawhanona ja sinasinaona chanan chimunjuna mampatingka nan ayobhongana.

²⁷ “Isuna hos gway maid kun ma'erno' san hoyoy nan pigsay taku tot mana'aw san a'unna nu achina jan unaon ita'od nan pigsay taku ad asinaot ayan nan a'unna.

²⁸ “Iwhaka' an cha'aju nan tuttuwa, ma'gwaay ligwatan Apudyus nan losan gway whersun nan taku ja ngachan manay apaapatonchaay lagwing gway mipangkop an Apudyus. ²⁹ Gwon nu ngachan nan manapapat san lagwing mi-pangkop san Ispilitun Apudyus kadto'ay achin kun Apudyus ligwatan nan whersuwanna ad whersuna ekay chi as ingkaingkana.”

³⁰ Ingwhakan Hesus nan amaschi tan ingwhakachaay, “Nilno' nan chimunju as sija.”

*Nan Iwhilang Hesus As Inana Ja Susunudna
(Mateo 12:46-50; Lukas 8:19-21)*

³¹ Sachi kun hummu'nag nan inan Hesus ja chanan susunudna laya'i. Summisi'adcha san sowhan gway impaajagcha as Hesus. ³² Ad sa'ad nan angsanay taku gway natu'tu'chu gway nampali'gwos an sija, ingwhakacha an sija

gway manggwana, “Agwad cha inam ja chanan susunudnu san sowhan gway anapon cha'a.”

³³ Summungwhat kus Hesus an chicha anana, “Iwhaka' an cha'aju nu ngachan nan iwhilang'us ina' ja susunud'u.” ³⁴ Nilangyangana ku chanan nampali'gwos an sija anana, “Annachaja nan iwhilang'us ina' ja susunud'u!” ³⁵ Tan sa'ad chanan manggwa san whayugwon Apudyus chicha nan iwhilang'us susunud'u ja ina'.”

4

*Nan Agwat Mipangkop San Takuway Ummoy
Nawwakagwag*

(Mateo 13:1-9; Lukas 8:4-8)

¹ Asin ahos nansuyu as Hesus san ikid nan whaywhay ad Galili. Kun naayus nan amochay taku an sija, sija nan ummoy as sija tummu'chu san whang'a gway agwad san ikid nan whaywhay kun iningkaw chanan taku san tayantag gway manchongor. ² Kun angsan nan insuyun Hesus an chicha gway iyagwatna. Sa'ad san nansuyuwana anana an chicha,

³ “Chongyonju nannaja! Iningkaw nan osa takuway ummoy nawwakagwag san whini.

⁴ Mawwakagwakagwag kun ummoy nan uchumay gwakagwag san chayan gwot ummoy ku chanan mammanu' timpo'cha. ⁵ Sa'ad nan uchum ummoycha san whattuwhattuway a'it nan lutana kun nallasu nan summimitancha kapu san maymayyapit nan lutana. ⁶ Gwon ummamod kunan init na'yuy chachay minuya kun na'kingcha tan achicha kun lumma'mut.

⁷ Sa'ad nan uchumay gwakagwag ummoycha san agwachan nan sassait. Kun chummacha"or chanan sait gwot sinjungcha chanan minuya ad sija nan achicha kun nangkas. ⁸ Ad sa'ad nan uchumay gwakagwag ummoycha san lumong kun chumma'orcha gwot whinumkascha. Nangkas nan osa as tuyumpuyu, ad nan osa onompuyu ja nangkas chanan uchum as singkasut."

⁹ Kun pinungpung Hesus gway manggwana, "Nu ngachan nan naingaan maserpu manchongor!"

*Impaagwat Hesus Chay Iyagwatna
(Mateo 13:10-17; Lukas 8:9-10)*

¹⁰ Sa'ad san ummahusan Hesus inimus chachay nasagwayan as chugwaay apostolesna ja chanan uchumay nitunud an chicha nu ngachan nan pijaona anan chay iyagwatna. ¹¹ Kun anan Hesus, "Nipaakammu an cha'aju nan chaan kun maakammugwan gway mipangkop san Mantuyajan Apudyus jon sa'ad san uchum pasig agwat nan misuyu an chicha.

¹² Tot

'Ta'on nu iillancha
achicha kun maimatunan
ja ta'on nu chochongyoncha
achicha kun maagwatan.

Ad sa'ad nu milasincha ja maagwatancha
tugwakay managkulinchu an Apudyus ad
niligwatana nan whersucha.'* "

* **4:12** 4:12 Mawhasa san Isaias 6:9.

*Impaagwat Hesus Nan Mipangkop San Mijagwatan Nan Nawwakagwag
(Mateo 13:18-23; Lukas 8:11-15)*

¹³ Sachi kun anan Hesus an chicha, “Jo'o maid akammuju say iyagwat'u? Ininonjuma mangakammu san losanay agwat'u nu'? ¹⁴ Sa'ad chay nawwakagwag ukud Apudyus nan iwwakagwagna sasan taku. ¹⁵ Ad sa'ad chachay gwakagwag gway ummoy san chayan mijagwat sasan taku gway nangngor san ukud Apudyus gwon nanipyos Satanas san ukud gway nisuyu an chicha.

¹⁶ “Ad sa'ad chachay gwakagwag gway ummoy san whattuwhattuway a'it nan lutana mijagwat sasan taku gway chingngorcha kun ekay ukud Apudyus nallaylajadchaay nangagwat. ¹⁷ Gwon isucha chachay minuya gway achi kun lumma-mut sija nan chadchaan kun na'yuycha. Ad isuna hos nu humu'nag nan likat an chicha gwinnu matupotupo'cha kapu san namatiyan-cha ad chadchaan ad nanchu'kancha nan pammaticha.

¹⁸ “Ad sa'ad nan uchumay gwakagwag gway ummoy san agwachan nan sassait isun chachay nangngor san ukud Apudyus. ¹⁹ Gwon kapu san somsomo'cha san whijagcha ja mauyawcha san atchon nan whayangna mampawha'nang ancha mayapancha san whayangna ekasnaf, sija nan sachinan nasjungan nan ukud Apudyus san whijagcha ad achi kun nangkas nan pammaticha.

²⁰ “Ad sa'ad chachay gwakagwag gway ummoy san lumong mijagwat sasan takuway nangngor

san ukud Apudyus kun inagwatcha ja tinutuwacha. Ad isucha hos chanan minuya gway humkascha as tuyumpuyu, onompuyu ja singkaszut."

*Nan Agwat Mipangkop San Silaw
(Lukas 8:16-18)*

²¹ Intuyuy Hesus iyagwat gway manggwana an chicha, "Jo'o ma'gwaay matangwhan nan nangongokkanay silaw san timba gwinnu miigka san silu' nan kama. Jo'o wha'on as sija miigkaana nan papattangan. ²² Tan amasna, nu ngachan nan mitayu awni ad nallotaw. Ad sa'ad nan misulib san sana maakammugwan a' asi. ²³ Nu ngachan nan naingaan maserpu manchongor!"

²⁴ Kun anana hos an chicha, "Sija nan ammanju ilan nan chongyonju tan nu aman nan topong nan atchonju sija ahos nan topong nan maayaju ad amod pay. ²⁵ Tan nan takuway anna nan naagwatana san mipangkop an Apudyus ja san Mantuyajana, achu pay nan maagwatana. Gwon nu ngachan nan takuway maid maagwatana uyay nan a'it gway naagwatana ma'aan an sija."

Nan Mipangkop San Tumuhiwan Nan Whini

²⁶ Intuyuy Hesus iyagwat gway manggwana, "Amasna nan mijagwatan nan Mantuyajan Apudyus, anna nan osa takuway ummoy nawwakagwag san whini san tayunna. ²⁷ Sa'ad as sija masujop san lawhi ad hummangon san whigwhikat. Ad whinumta' ja chuma'or nan minuyana gwon wha'on kus akammun nan sachi

taku nu ngachan nan ininon nan tummuhuwan-cha. ²⁸ Sa'ad nan luta sija nan mangipatuhu san minuya, sumimit ad janay umuna nan tuhuna ja chuma'or asinaot ilukiyay mahuki ad asiyot mamushus ad asiyot ma'gwas inutim. ²⁹ Ad sa'ad nu merrum ummoyna inani tan chimpun nan iya"ani."

Nan Mantuyajan Apudyus Mijagwat San Mustard

(Mateo 13:31-34; Lukas 13:18-19)

³⁰ Sachi kun anan Hesus gway manggwana, "Amasna nan mijagwatan nan Mantuyajan Apudyus. ³¹ Mijagwat san hu'orn nan mustard gway awha"ijutan san losanay hu'or san luta. ³² Gwon sa'ad nu mimuya ja chuma'or sija nan acha'yan san losanay minuya san kerchin gway a'annanchu chanan pangana ad mawhalinay mangubhu chanan mammanu' san ichungna."

³³ A'ammasmaay agwat nan ininon Hesus gway nangisuyu san ukud Apudyus sasan taku gway ikad san loogcha maagwatan. ³⁴ Sija usuusayona nan agwat nu mansuyu an chicha gwon nu umahuscha sasan pasuyutna, inammana iwhaka losan an chicha nan pijaon chachay agwat anan.

Nan Nangipakin'an Hesus San Whali

³⁵ Mummaschom kun san sachin erkaw anan Hesus sasan pasuyutna, "Inta'u chumormang."

³⁶ Tinaynancha ku chachay angsanay taku ummoycha san whang'a gway iniingkagwan Hesus. Iningkaw ahos chanan uchumay namang'a gway nitunud an chicha. ³⁷ Chadchaan kun maag ekay namali. Kun natapitapija'an nan whang'a gwot

takangay mapnu san chanum. ³⁸ Ad sa'ad as Hesus iniingkaw san oppoyan nan whang'aay nanassuy gway nampopongngan. Gwot whinan-gon chanan pasuyutna gway manggwana, "Mis-tuyu, ka'a mamassuy san takangay ta'u mali-nong?"

³⁹ Hummangon kus Hesus impakino'na nan whali kun anana san whaywhay, "Akay! Ku-mino'a!" Kun na'aan nan whali gwot ummino' nan whaywhay. ⁴⁰ Kun anan Hesus sasan pasuyutna, "Ka'ajuman umogjat? Umman ekay pammatiju?"

⁴¹ Kun nataagchas amod kun asi'a'anancha, "Ngachamma atakun nina tuwa? Uyay nan tungnin ja tapiya' pakin'ona achon nakokino'!"

5

*Nan Nangipawhayugwan Hesus San Laya'i
Gway Nilno' Nan Chimunju
(Mateo 8:28-34; Lukas 8:26-39)*

¹ Awni kun chummormangcha san sachí whay-whay kun hummu'nagcha san iliyay agwachan nan iGerasa. ² Nilumsa kus Hesus san whang'a nijahot an sija nan osa laya'i gway nilno' nan chimunju gway nerpu san lijangay loyobhonan.

³ Sa'ad nannaja laya'i sija iingkagwana nan loyobhonan. Ipukopukodcha ad ekay tot talijan-chaon achicha kun lobhong ta'on nu talijancha san ayuwching'i. ⁴ Tan nangimmancha ta'chon nan imana ja i'ina ad whinsawhinsatna nan ayuwching'i. Maid kun osas ontog as sillobhong an sija. ⁵ Whinikatay mampa'upa'uy as sija san

loyobhonan ja whibilig ad jinamajamanna nan longagna san whatu.

⁶ Inilan ku chay nilno' nan chimunju gway mayungay as Hesus san achaju nanodcha' kun nampalintumong san sangun Hesus. ⁷ Kun inip'awna gway manggwana, "Hesus gway Ana' nan angatuwanay Apudyus achim whijangan as sa'on. Ipa'pa'aasi' an si'a gway iwhawhagkam san ngachan Apudyus gway achim palikatan as sa'on." ⁸ Amasna nan ingwhakana tan anan Hesuson, "Si'aay chimunju, lumajaw'a."

⁹ Kun inimus Hesus gway manggwana, "Ngachan nan ngachannu?"

Kun summungwhat chay chimunju gway manggwana, "Nilihu nan ngachan'u tan chachama ami." ¹⁰ Kun nampa'pa'aasi an Hesus chachay chimunju ta achina otjan perjagwon chicha san sachiyay ili.

¹¹ Sa'ad san whilig gway achani san sachili iningkaw nan angsanay hoyo' gway asi-jaayab. ¹² Kun anan chachay chimunjuway nampa'pa'aasi, "Ipooynu cha'ami sanchicha-jaay hoyo' ad ijujam cha'amiyay lumno' an chicha." ¹³ Kun iyujan Hesus chicha. Lummagwa ku chachay chimunju say laya'i ummoycha nilumno' sasay hoyo' gway ummoy as chugwallihu. Kun asitotodcha'cha losan gway nanotchag san chopyas kun nitubungcha san whaywhay gwot nalinongcha losan.

¹⁴ Ad sa'ad chachay taku nama'apa'an sasay hoyo' inilacha kunan na'gwa nanodcha'chaay ummoy san ili ja sasan whija' gway mangiwhaka

san na'gwa. Sija nan ummoy chanan taku inila nan sachin na'gwa. ¹⁵ Ad sa'ad san umachani-jancha an Hesus inilacha nan laya'i gway lum-magwaan chanan alihulihuway chimunju. Tum-mutu'chuway nansisillup gway hummayu nan somsomo'na. Kun ummogjatcha losan. ¹⁶ Ad sa'ad chachay nangila san na'gwa say laya'i ja chanan hoyo' impachamagcha sasan taku. ¹⁷ Kun nampa'pa"aasi chanan taku an Hesus ta lumajaw san ilicha.

¹⁸ Anna kunay mamang'as Hesus nampa'pa"aasi chay takuway namerjagwan Hesus san chimunju ta mitunud an sija. ¹⁹ Jon iyachin Hesus gway manggwana, "I'a san ahumerjannu ad impachamagnu an chicha nan amochay inggwan Apudyus an si'a ja nan nangachakugwana an si'a."

²⁰ Gwot lummajaw chay laya'i gway ummoy san ailiiliyay Decapolis kun inuullitna losan nan inggwan Hesus an sija. Kun nataag losan chanan takuway nangngor san ingwhakana.

*Nan Takinotojon Gway Ana' Ja Nan Nasa'it
Gway Huwhai*

(Mateo 9:18-26; Lukas 8:40-56)

²¹ Asin kus Hesus chumormang san whaywhay naayus nan angsanay taku an sija san tayan-tag. ²² Kun hummu'nag as Jairo gway osaay pangat san sinagoga san sachiyay ili. Inilana kus Hesus nampalintumong kun nampa'pa"aasi an sija gway manggwana, ²³ "Takinotojon nan ana"u gway huwhai. Akagnuud ta umalim ipatay nan imam an sija ta humayu ad nataku!"

²⁴ Kun nihuyog as Hesus an sija. Kun nitunud ahos nan chachama takuway mansusulig.

²⁵ Ad sa'ad nan amochay takuway mansusulig iningkaw ahos nan osa huwhai gway achi kun natnatchu' nan chayana san nasagwayan as chugwa tagwon. ²⁶ Amod ekay likatna san nampaakasana san angsanay chu'tur gwot namin ekay nakastu nan losanay u'ugwana gwon achi ekay paat hummayu. Ummamochot nan sa'itna. ²⁷ Chingngorna ad nan mipangkop an Hesus ummoy na'as'aslig san amod gway taku kun sinakidna nan lagkoyloy gway silup Hesus. ²⁸ Tan anana san somsomo'na, "Uyay otjan ekay sakicho' nan lagkoyloy gway silupna humayuwa!" ²⁹ Kun inognanaot nakanino' nan chayaay lumagwa an sija kun kini'nanaay na'aan nan sa'itna.

³⁰ Sachi kun kini'nan Hesus gway agwad nan impawhayun nan ayobhongana, sija nan nantulili kun inimusna sasan taku gway manggwana, "Ngachan nan nangchon san silup'u?"

³¹ Kun anan chanan pasuyutna, "Iillam ad gway angsan nan takuway mansusulig san ochognuwon, kamman imuson nu ngachan nan nangchon an si'a?"

³² Kun nallangyanga as Hesus gway manganap nu ngachan nan nangchon an sija. ³³ Gwot inakammun chay huwhai nan na'gwa an sija, sija nan namajogpog san ogjatna gway ummachani an Hesus kun nampalintumong san sanguna kun ingwhakana nan losan gway na'gwa. ³⁴ Kun inamman Hesus anan say huwhai, "Kapu san pammadim hummayu'a. Lumajaw'a ad achi'a

manchanag tan achi ku asin manulin nan sa'itnu!"

³⁵ Ad sa'ad san ma'aapaapatan Hesus say huwhai hummu'nag nan uchumay taku gway nerpu san hoyoy cha Jairo gway manggwana an Jairo, "Natoy nan ana'nu, sija nan achim ta'ta'on nan Mistuyu?"

³⁶ Gwon wha'on kus chongyon Hesus nan ingwhakacha an Jairo. Ingwhakanaot an sijaay, "Achi'a umogjat, mamati'a ekay."

³⁷ Kun iyachin Hesus chanan taku mihuyog an sija. Ahus as Pedro ja cha Santiago an Juan gway mansunud as iyujanaay mihuyog.

³⁸ Hummu'nagcha kun san hoyoy chay pangat san sinagoga inilan Hesus nan asingangayaay taku gway amod nan towthag nan iwhilcha.

³⁹ Nilumno' kus Hesus ad chayo' anana an chicha, "Ka'aju asingangaya ancha asijiwhil? Achi ku natoy nan sanatay ana'. Nassuy ekay."

⁴⁰ Kun inamamangcha as sija. Gwon impayagwana chicha losan kun inghuyogna nan sinana' ja chachay nihuyog an sija kun nilumno'cha san agwachan nan whawallas. ⁴¹ Inognan kun Hesus nan iman chay ana' anana, "Talita kumi!" Sa'ad nan pijaona anan nan sachi, "Ana', humangon'a!" ⁴² Kun nawhanangon chay ana' kun nanadchadchayan. (Nasagwayan as chugwa nan tagwon chay ana').

Kun nataagchas amod san na'gwa. ⁴³ Gwot pinuyung Hesus chicha losan ta achicha iwhagwhaka nan na'gwa. Kun anana hos an chicha, "Pa'ananjus sija."

6

*Achin Ku Chanan iNazaret Chongyon As Hesus
(Mateo 13:53-58; Lukas 4:16-30)*

¹ Lummajaw as Hesus ad Capernaum kun nanulin san ilina gway Nazaret. Kun nitunud an sija chanan pasuyutna. ² Sa'ad san Erkaw gway Umillongan ummoy as Hesus nansuyu san sinagoga. Iningkaw nan angsanay taku san sachinataagcha losan gway nanchongor an sija. Kun anancha san somsomo'cha, "Agwamma nangallan nannaja taku san annacha-jaay iwhakawhakana? Ngachamma nan ayasin nan laing gway agwad an sija? Ininonaay manggwa san mataakan gway inggwa'inggwana?" ³ Jo'o wha'onna san apantilu gway ana' Maria ja sunud cha Santiago, Josep, Judas ja Simon. Ad annacha hos ad asna chanan susunudnaay hubhuwhai!" Kun nilagwingcha as Hesus.

⁴ Kun anan Hesus an chicha, "Tuttuwa gway ngachamman sinatay ili nan umajan nan profetan Apudyus patkon nan taku as sija. Gwon nan kadto'ay ailijana ja chanan ahumerjanna achicha kun patkon as sija."

⁵ Ad kapu tan achicha kun tuttugwaon as Hesus maid ku ininona gway nanggwa san mataakan san sachiyay ili, ahus chachay nangijochonana san imana as hummayu. ⁶ Kun nataag as Hesus tan a'it nan namati an sija.

*Nan Nangiwhaunan Hesus Sasan Nasagwayan
As Chugwaay Apostolesna
(Mateo 10:5-15; Lukas 9:1-6)*

Sachi kun kinagkakagka'ay Hesus nan ailili ad Nazaret gway ummoy nansuyu. ⁷ Osa kунай erkaw inajakan Hesus chachay nasagwayan as chugwaay apostolesna kun sininchuggwana chicha iwhaun gwot inatchana chicha as ayob-honganay mamerjaw sasan chimunju. ⁸ Kun pinuyungna chicha gway achicha managwit as uyay whayangnas nat san mangwhaatancha, ahus nan sur'ud. Achicha mansongot, managwit as mangigkaan san ochon ja achicha managwit as pila'. ⁹ Mawhalinay mansinilascha gwon achicha kun managwit as adgwan nan kotap nan silupcha.

¹⁰ Kun anana hos an chicha, "Sa'ad nu agwad mammangili an cha'aju ingkaw aju san hoyoycha ingkanas lumajaw aju san sachili. ¹¹ Ad sa'ad nu ngachan nan iliyay achi mammangili an cha'aju ja lagwingoncha hosay mangngor an cha'aju, lumajaw aju ad pinu'pu'anju nan chapur san i'iju as mangakammugwanchaay lagwingon Apudyus nan inggwacha."*

¹² Lummiggwat ku chachay apostolesna impaakammucha san takuway maserpu manchu'kancha chanan whersucha. ¹³ Kun pinerjawcha nan angsanay chimunju. Kun

* **6:11** 6:11 Sa'ad nu mangwhaat chanan Hudyu san ilin chanan wha'on kus Hudyu ja lumajawcha, pu'pu'ancha nan chapur san silupcha ja sinilascha, tan iwhilangcha chanan wha'on kus Hudyu ja nan lutacha as aisaw. Iwhagwhakan Hesus sasan pasuyutnaay ooncha hos sasan ailijancha Hudyu gway mallagwing san ukud Apudyus tot ipailacha an chichaay iwhilang Apudyus chichas aisaw ja chusaon Apudyus chicha nu achicha manchu'kan nan whersucha.

nilankancha nan angsanay nasa'it kun impawhayucha chicha.

Nan Mipangkop An Herod Ja Juan Gway Manghohonjag

(Mateo 14:1-12; Lukas 9:7-9)

¹⁴ Sa'ad as Herod gway alin nan Galili chingngorna nan mipangkop an Hesus tan nanchinamag nan inggwa'inggwan Hesus. Anan chanan uchumay taku, "Nataku as Juan gway Manghohonjag! Sija nan agwad an sija nan ayobhonganay manggwa san mataakan."

¹⁵ Kun anan ahos chanan uchum, "Sija as Elias!"

Anna ahos chanan uchum gway manggwana, "Sija nan osa profeta gway isun chachay profeta san agwi."

¹⁶ Gwon chingngorn kun Ali Herod nan mipangkop san annaja anana, "Sija as Juan gway kinungsuya' gway nataku!" ¹⁷ Tan sa'ad san nugwan sa'ad as Herod impatiliwnaot sija kus Juan, asinaot ipawhayud kapu an Herodias gway in'ahoyoyna gway asagwan Felipe gway sunudna.

¹⁸ Tan inn'a'innanan Juan gway Manghohonjag san agwi an Herochon, "Achi kun ma'gwa nan i'ahoyoynu nan asagwan nan sunudnu." ¹⁹ Sija nan amod nan lingun Herodias an Juan kun whayugwonaay ipaotoy as sija. Gwon maid kun ininona ²⁰ tan ummogjat as Herod an Juan san inakammunaay nalintog ja takun Apudyus as sija, sija nan whayugwon Herod gway takuwon as sija. Ad sa'ad san nangngoyana san insuyun

Juan nalihu' nan somsomo'na gwon whayugwona chongyon as Juan.

²¹ Niwhatug kunan erkaw gway nijana'an Herod sachi nan gwajan Herodias gway mangipaotoy an Juan. Inajakan Herod nan losanay nangangatuway papangat nan kuwhilnu ancha papangat chanan surchachu ja chanan mawhig-whigwhig gway taku san Galili. ²² Nilumno' kunan whawhallas gway ana' Herodias gwot nansaya pinayagsa'na cha Herod ja chanan mangilina gway nanghuja. Sija nan anan Ali Herod san whawhallas, "Ochagwom nan whayugwom gway ochagwon ta atcho' an si'a!" ²³ Insapatana pajay manggwana, "Atcho' nu ngachan nan whayugwomay ochagwon, uyay pay koggwan nan mantuyaja'."

²⁴ Lummagwa kun chay whawhallas inimusna an inana gway manggwana, "Ngachan nan ochagwo'?"

Ad sa'ad nan insungwhat inana, "Ochagwom nan wha"ag Juan gway Manghohonjag!"

²⁵ Nanaagkulun kun chay whawhallas an Ali Herod anana, "Whayugwo'ay atchom an sa'on san sana nan wha"ag Juan gway Manghohonjag gway napapallangkan!"

²⁶ Kun amod nan sangan Ali Herod gwon kapu san lausna ingwhaka an sija san sangun chanan mangilina, achina kun mawhalinay pawhainan chay whawhallas. ²⁷ Naniwhaunna kusan osaay surchachu ingwhilinnaay ijoyna nan wha"ag Juan gway Manghohonjag. Ummoy kunan surchachu san whawhalluchan kinungsuyana as Juan. ²⁸ Kun inghu'nagna nan wha"ag Juan gway

napapallangkan kun inatodna san whawhallas gwot asinaot atchon an inana. ²⁹ Chinamag kun chanan pasuyut Juan nan na'gwa an sija ummoycha inaya nan lachagna kun inilhoncha san loyobhonan.

*Nan Nama'anen Hesus San Nasuyu' As Lima
Lihu Gway Taku
(Mateo 14:13-21; Lukas 9:10-17; Juan 6:1-15)*

³⁰ Ad sa'ad chachay apostoles Hesus nan-ulinchha an sija kun impachamagcha an sija nan losanay inggwacha ja insuyucha. ³¹ Kapu san adadchuwan nan takuway mangwhinu'nag maid kun ininonchaay mangan, sija nan anan Hesus sasan apostolesna, "Inta'u tuma'iyan san mawhalin ta'uway umillongan."

³² Kun namang'achaay ummoy tumma'iyan san maid kun ingkaw as taku. ³³ Gwon angsan nan nangila san lummajagwancha ja nangilasin an chicha. Sija nan asitotodcha'cha gway nerpu san ailiiliyay nangoy san tayantag kun ummunacha hummu'nag san umajan cha Hesus. ³⁴ Nilumsa kus Hesus san whang'a inilana chachay amochay taku kun nachaku an chicha tan amacha as kernero gway maid kun mangipastur an chicha. Kun illukinaay nansuyu gwot angsan nan insuyuna an chicha.

³⁵ Anna kunay mumaschom ummoy chanan apostolesna an sija gway manggwana, "Anna mumaschom ad maid kun hohoyoy ad asna. ³⁶ Perjagwom chanan taku sasan achaniyay ili tot umoycha malla'u as anoncha."

³⁷ Gwon anan Hesus gway summungwhat an chicha, "Atchanju chichas anoncha."

Kun anancha an Hesus, "Sija whayugwomay anan nan i'ami malla'u as tinapay as whatug nan chugwangkasut gway dinario[†] as ipa'anmi an chicha?"

³⁸ Kun anan Hesus an chicha, "Aman nan tinapay gway agwad an cha'aju? I'aju ilan."

Inilacha kun anancha, "Agwad nan lima tina-pay ja chugwa i'an."

³⁹ Sachi kun pinuyung Hesus chicha ta manto'to'noncha chachay taku patu'chugwon san man'ayayawhaay ap'api'ap. ⁴⁰ Kun nato'oto'on chanan taku gway tummu'chu gway agwad nan singkakasut, agwad ahos nan sillimmampuyu.

⁴¹ Inayan kun Hesus nan limaay tinapay ja chugwaay i'an gwot nantangad ad langit nang-jaman an Apudyus. Pini'pi"ina kunan tinapay impaigwatgwatna sasan pasuyutna. Kun pinispisngitna hos chay chugwa i'an kun impa'anna sasay taku. ⁴² Kun nangancha losanot nabsug-cha. ⁴³ Kun chinakupcha nan nasergwa san napi'pi"iyay tinapay ja napispisngitay i'an kun napnu nan nasagwayan as chugwaay langngay. ⁴⁴ Ad sa'ad nan whilang chanan lallaya'i gway nangan limallihu.

[†] **6:37** 6:37 Nan osa dinarioway pila' labhun nan mallayabhu san osa erkaw. Nan chugwangkasutay dinario whatug nan gwayung huyanay labhun nan mallayabhu.

*Nan Nanadchayanan Hesus San Lawhaw Nan
Chanum
(Mateo 14:22-33; Juan 6:16-21)*

⁴⁵ Nappung kunan sachi nama'anana Hesus sasay taku nanipoyna sasan apostolesna san whang'a ta umunacha chumormang san whay-whay gway umoy ad Betsaida. Anna kunay umoycha pinerjaw Hesus chachay taku. ⁴⁶ Sachi kun nanakacha as Hesus san whilig gway umoy mallugwayu.

⁴⁷ Lummawhi kun nangkinagwa nan whang'a san whaywhay ad osossa"an as Hesus san whilig.

⁴⁸ Kun chimmangnaay mampasikab chanan apostolesnaay mangichormang san whang'acha tan amod nan pigsan nan tungnin gway mijahot an chicha. Awni kunot machani nanadchayan as Hesus san lawhaw nan chanum gway ummoy an chicha. Lausana otjan chicha ⁴⁹ gwon inilacha kus sijaay manadchadchayan san lawhaw nan chanum anancha kunnu ayan kun nampa'uycha ⁵⁰ tan losancha inila as sija kun ummogjatcha.

Gwon nakaninga as Hesus gway manggwana, "Sa'on na achi aju umogjat. Papigsaonju som-somo'ju." ⁵¹ Kun ummoy as Hesus an chicha san whang'a kun kummino' nan tungnin. Kun nataagcha losan as amod ⁵² tan ta'on nu inilachas sijaay nangipaachu san tinapay chaancha pay maagwatan nan ayobhongana tan chaan ku miigkat nan somsomo'cha.

*Nan Nangipawhayugwan Hesus Sasan Nasa'it
Ad Genesaret
(Mateo 14:34-36)*

⁵³ Chummormangcha kun san whaywhay hummu'nagcha ad Genesaret kun inta'odcha nan whang'acha. ⁵⁴ Nilumsacha kun naniji-matun chanan taku an Hesus ⁵⁵ kun asitotodcha' chanan takuway ummoy nangipachamag san awhijawhija' gway hummu'nag as Hesus. Kun iyoycha chanan nasa'it gway naoohoohog san nanamakancha san agwachan Hesus. ⁵⁶ Sija nan uyay ngachammanay ili gway umajan Hesus iyoy chanan taku nan losanay nasa'it. Kun nampa'pa'aasi chanan taku an sijaay uyay og-nancha otjan ekay nan pagpag nan lagkoyloy gway silupna. Ad sa'ad nan losanay nangognan san pagpag nan silupna hummayucha.

7

*Nan Insuyun Nan Chacha"or San Agwi
(Mateo 15:1-20)*

¹ Osa kunay erkaw sa'ad chanan Pariseo naayuscha san agwachan Hesus ad iningkaw ahos chachay uchumay mangaaggammu san lintog gway nerpu ad Jerusalem. ² Inilachaay sa'ad chanan uchumay pasuyut Hesus achicha kun inggwa nan ukalichaay manghuyucha ad asichaot mangan. ³ (Tan sa'ad chanan Pariseo ja chanan losanay asingHudyucha achicha kun mangan nu achicha jan oon nan inghuhhuyucha gway sija nan anan nan ukalicha gway insuyun chanan chacha"orcha san agwi. ⁴ Ad sa'ad nu merpucha san merket achicha jan mangan nu achicha oon nan ukalicha gway papor'asoncha nan longagcha. Angsan ahos nan uchumay

ukali gway o'ooncha gway uyasancha chanan langkaw, whanga ja anchilu.)

⁵ Gwot inimus chanan Pariseo ancha manggaagkammu san lintog an Hesus gway manggwana, "Kamma chanan pasuyutnu achi oon nan ukalin chanan chacha" or ta'u san agwi gway manghuyu asichaot mangan?"

⁶ Kun sinungwhatan Hesus chicha gway manggwana, "Ustu nan nangijununnaan Isaias san nangiwhagana san mipangkop an cha'aju gway an'annanju mampawhayu. Illistana gway anan Apudyus,
'Sa'ad nannachaja taku chajagwona' san tupo'cha
gwon achaju nan somsomo'cha an sa'on.

⁷ Maid kun silwhin nan manaychajagwancha an
sa'on,
isussuyucha nan lintog gway inggwan
chanan taku ad ingwhilangcha as lintog
Apudyus.*"

⁸ Kun ingwhakan Hesus an chicha gway manggwana, "Sa'ad as cha'aju iwwalinju kunan lintog Apudyus sija patkonju nan ukalin chanan taku!"

⁹ Kun anana hos an chicha, "Nalaing aju tuwa gway mangigwalin san whilin Apudyus ta sija oognanju nan ukaliju! ¹⁰ Tan anan nan lintog Apudyus gway insuyun Moses, 'Chumngor'a an cha amam an inam' ja 'Sa'ad nu ngachan nan manapapat as lagwing san amana ja inana lobhongna mapatoy.' ¹¹ Gwon sa'ad nan isuyuju san taku iwhakajuway nu agwad iwhachangju san amaju ja inaju iwhakaju an chichaay annaja

* ^{7:7} 7:7 Mawhasa san Isaias 29:13.

nan iwhachang'u jon Korban (nan pijaona anan, man'ugwan Apudyus). ¹² Nu chachi nan iwhakan nan osa taku san amana ja inana impaijakayyu an sija gway mamachang an chicha. ¹³ Sija nan inggwaju ekay as maid kun kutu' nan ukud Apudyus kapu san ukali gway impatagwidju sasan taku. Ad angsan ahos nan o'oonju gway a'ammaschi."

¹⁴ Inajakan kuhos Hesus chanan taku anana an chicha, "Chongyona' an cha'aju losan tot maagwatanju nannaja iwhaka'! ¹⁵ Wha'on kusan lumno' san tupo' nan manimo' san taku gwon sija manimo' nan merpu san somsomo'na." ¹⁶ [Anna kunay chingngorju nan ingwhaka', ammanju somsom'on].

¹⁷ Sa'ad san nilumno'an Hesus san hoyoy gway maid kun nihuyog as taku an sija inimus chachay pasuyutna nan pijaon nan agwatna anan. ¹⁸ Kun anan Hesus an chicha, "Jo'o sissija ahosay achiju ekay maagwatan. Akammuji kajay wha'on kusan lumno' san taku nan machim'ana ¹⁹ tan wha'on kus mangoy san somsomo'na jon mangoy san hota' ad awni ad nijattay." (Sa'ad nan nangiwhagan Hesus sina iyujana gway losanay ma'an mawhalinay anon.)

²⁰ Kun intuyuyna gway manggwana, "Nan merpu san somsomo' nan taku sijachi nan mangipergwing an sija. ²¹ Tan sa'ad nan somsomo' nan taku sachin nan merpugwan nan lagwing. Sija nan agwad chanan manggwas whayangna awhawhain ja ina'aisaw gway pijaon nan longag, agwad chanan mana'aw, agwad chanan pumatoy. ²² Agwad chanan ma'assuy

san wha'on kus asagwacha, agwad chanan mangkamkam ja agwad nan uchum gway lagwing nan oona, agwad nan uchum gway lumigwan san huyunna ja agwad nan uchum gway maid kun whainna gway manggwas whayangna. Agwad ahos nan uchumay maapos. Agwad nan uchum gway mangana'an nan huyunna, agwad ahos nan uchum gway mamangpangas ja agwad nan nayu'u gway whayangna ekay nan lagwingay oona. ²³ Losan nan a'ammasna gway lagwing merpu san somsomo' nan taku. Annachaja nan mangipergwing san taku an Apudyus."

*Nan Pammatin Nan Osa Huwhai
(Mateo 15:21-28)*

²⁴ Lummajaw kus Hesus san sachi ili ummoy sasan ili gway sa'upon nan Tiro ja Sidon. Nanchagwos kusan osa hoyoy lagwingona otjan gway maakammugwan nan taku nan agwachana gwon naakammugwan chanan taku. ²⁵ Iningkaw nan osa huwhai gway nilno' nan chimunju nan ana'naay huwhai. Chingngorna kunan mipangkop an Hesus naanooy san agwachana kun nampalintumong san sanguna. ²⁶ Kun nampa'pa'aasi gway perjagwon otjan Hesus nan chimunju gway nilumno' say ana'na. Sa'ad nan annaja gway osa huwhai nijana' ad Fenicia san osa ili san Siria gway Griego nan kingana.

²⁷ Kun iyagwat Hesus an sija gway manggwana, "Maserpu gway pa'anjan gway umuna nan anana' tan wha'on kus mawhalinay ipa'anta nan anon nan ana' sasan asu."

²⁸ Anan chay huwhai, “Tuttuwa nan sanat gway anam Apu gwon sa'ad chanan asu gway iingkaw san agwachan nan mamangnganan anoncha hos chanan hugtan nan anana'.”

²⁹ Kun anan Hesus an sija, “Kapu san sanat gway ingwhakam mawhalin'a gway lumajaw. Aysan nan chimunju san ana'nu!” ³⁰ Lummajaw kun chay huwhai ad ugwacha inchasana nan ana'naay inuumhog kun inakammunaay lumma-jaw nan chimunju an sija.

Nan Nangipawhayugwan Hesus San Osa Laya'i Gway Natuyong Ja Nakigki

³¹ Lummajaw ku cha Hesus ad Tiro nangoycha ad Sidon gwot nalli'gwos san ailiiliyay Decapolis ingkana as hummu'nagcha san whaywhay ad Galili. ³² Kun inghu'nag chanan taku an sija nan osa laya'i gway natuyong ja nakigki. Kun nampa'pa"aasicha an Hesus tot ognanas sija ta humayu.

³³ Inta'iyan kun Hesus chay laya'i san amod gway taku iyuchu'na nan kammatna san ingan chay laya'i gwot tummubwha kun inognana nan chilan chay laya'i. ³⁴ Nantangad kus Hesus ad langit nangngosja gwot anana say laya'i, “Efata!” (Nan pijaona anan nan sachí “Miibwhat'a!”.) ³⁵ Kun nagwanasgwas nan chongorn chay laya'i gway natuyong. Kun na'aan nan kigkina gwot hummayu nan kingana.

³⁶ Kun pinuyung Hesus chachay taku ta achicha iwhagwhaka san whayangna taku chay na'gwa. Gwon ta'on nu pinuyupuyungna chichaay achicha iwhagwhaka amamochot gway

in'erngagcha nan chamag gway mataakan gway inggwana. ³⁷ Kun nataag as amod chanan taku gway nanggor san annaja chamag gway asi'a'anancha, "Ka whayu eka losan nan o'oona! Padngoyona chanan natuyong ja pakingaona chanan achi ma'akinga."

8

Nan Nama'an Hesus San Opat Lihu Gway Taku

(Mateo 15:32-39)

¹ San sachimpu san naayusan ahos nan angsanay taku an Hesus gwot kapu san maid ku anoncha, inajakan Hesus chanan pasuyutna kun anana an chicha, ² "Machakuwa' san annacha-jaay taku tan tuyu erkaw gway iniingkawcha an sa'on gway maid kun ekay anoncha. ³ Ad sa'ad nu perjagwo' chichaay nawhiwhittil tugwakay maagcha ekay matugwad san chayan tan achaju nan nerpugwan chanan uchum."

⁴ Kun inimus chanan pasuyutna an sija gway manggwana, "Agwamma inta'u mangallan as loog mipa'an san amasnaay aachun nan taku san tummatalin nannaja ili?"

⁵ Kun inimusna an chicha gway manggwana, "Aman nan tinapay gway agwad an cha'aju?"

"Pitu" ananchaay summungwhat.

⁶ Kun impatu'chun Hesus chanan taku san luta. Inayana ku chachay pituway tinapay gwot nanjaman an Apudyus pini'pi"ina. Kun asinaot atchon sasan pasuyutna ta igwatgwatcha sasan taku kun inggwacha. ⁷ Agwad ahos nan a"itan gway i'an gway whana'iyut. Nanjaman kus

Hesus an Apudyus san annachaja asinaot ahos ipaigwatgwat sasan pasuyutna.

⁸ Kun nangancha losanot nabsugcha. Nappungcha kun, chinakup chanan pasuyut nan nasergwa sasan napi'pi'i kun napnu nan pitu langngay. ⁹ Sa'ad nan whilang chanan taku gway nangan ummoy as opat lihu. Kun pinerjawna chicha. ¹⁰ Naanooy ku namang'a as Hesus ja chachay pasuyutna ummoycha san ili gway sa'upon nan Dalmanuta.

Nan Nampa'gwaan Chanan Pariseo An Hesus San Mataakan

(Mateo 12:38-39; 16:1-4; Lukas 11:29-32)

¹¹ Sa'ad san namingsanay erkaw ummoy chanan uchumay Pariseo an Hesus kun illukichaay isi'on as sija. Whayugwonchaay padpadchason as sija gway mampa'gwaonchas sija san imatunay mataakan as mamatiyancha nu tuttuwaay Apudyus nan nangiwhaun an sija.

¹² Nangngosja kus amod as Hesus anana, "Kama nannaja lunap san sana mampa'gwa an sa'on as mataakanay mangimatunan. Iwhaka' an cha'aju nan tuttuwa gway maid kun osas mataakanay mangimatunan as ipaila' sannaja lunap san sana!" ¹³ Tinaynana ku chachay Pariseo gwot asin namang'a chummormangcha.

Nan Nangijagwatan Hesus San Sussuyun Chanan Pariseo Ja As Herod

(Mateo 16:5-12)

¹⁴ Sa'ad chanan pasuyut Hesus naligwatan-chaay nansongot as tinapay kun ahus nan osa as agwad an chicha san whang'a. ¹⁵ Kun pinuyung

Hesus chichaay manggwana, “Ammanju ilan nan yeast chanan Pariseo ja yeast Ali Herod.”

¹⁶ Kun asiaapatcha gway manggwana, “Amaschi nan ingwhakana tan maid kun tinapay ta'u.”

¹⁷ Inakammun kun Hesus nan apaapatoncha anana an chicha, “Kajuman sija apaapaton nan inamaid nan tinapayyu. Achiju nina ekay akammu gwinnu maagwatan. Umman ekay imperno'ju san somsomo'ju. ¹⁸ Ka pajan ekay nangilanju ja nangngoyanju. Jo'o naligwatanju. ¹⁹ Tan sa'ad ka san nami'pi"iya' san lima tinapay gway inan chachay lima lihu gway taku, amana langngay nan nahunan gway chinakupju?”

Kun anancha an sija, “Nasagwayan as chugwa.”

²⁰ “Sa'ad ahos san nami'pi"iya' san pitu tinapay gway inan nan opat lihu gway taku, amanaay langngay nan nasergwaay chinakupju?”

Kun ananchaay summungwhat, “Pitu.”

²¹ Kun anan Hesus an chicha, “Ka chaanju ekay maagwatan ingkana san sana.”

Nan Nangaanan Hesus San Uyap Nan Osa Laya'iyay Na'uyap

²² Hummu'nag cha Hesus ad Betsaida kun iyoy chanan uchum gway taku nan osa na'uyap gway laya'i san agwachan Hesus. Kun nampa'pa"aasicha an sija ta ognana nan laya'i.

²³ Inigwid kun Hesus nan na'uyap ummoyna inta'iyan san achaju san ili. Tinubwhaana kunan atanaot ognana as sija inimusna gway manggwana, “Agwad ilam?”

²⁴ Nantollong kun anana, "Oon. Maila' chanan taku gwon amacha as aju gway manadchad-chayan."

²⁵ Inognan kun Hesus asin nan atan chay laya'i gwot nanchiyat na'aa'aan nan uyapna kun hummayu nan mantollongana. ²⁶ Sa'ad san mamerjagwan Hesus an sija san hoyoycha pinuyungna gway manggwana, "Achi'a manulin san anchiya ili."

*Nan Nangiwhagan Pedro San Mipangkop An Hesus
(Mateo 16:13-20; Lukas 9:18-21)*

²⁷ Kun ummoy cha Hesus ja chanan pasuyutna san ailiili san Cesarea Filipos. Ingkawcha ad san chayan inimusna an chicha gway manggwana, "Ngachan nan anan chanan taku san mipangkop an sa'on?"

²⁸ Kun summungwhatchaay manggwana, "Anan nan uchum si'a as Juan gway Manghohonjag. Anan nan uchum si'a as Elias. Anan ahos nan uchum osa'a sasan profeta san agwi."

²⁹ Kun inimusna an chicha gway manggwana, "As cha'aju kay ngachan nan mangngachanju an sa'on?"

Kun summungwhat as Pedro gway manggwana, "Si'a nan Kristu."

³⁰ Sachi kun pinuyung Hesus chichaay achicha iwhaka nannaja san uchum.

*Nan Nangiwhagan Hesus San Mapalikatana Ja Matojana
(Mateo 16:21-23; Lukas 9:22)*

³¹ Kun illukin Hesus gway mangiwhaka sasan pasuyutna san ma'gwa an sija gway anana, "Maserpu gway sa'ad as sa'onay Ana' nan Taku mapalikatana' as amod ja maid kun manggwaan chanan chacha"orn nan Hudyu an sa'on ja papangat nan papachi ancha chanan mangaagkammu san lintog. Ipaotoycha as sa'on gwon matakawa' nu mappung nan tuyu erkaw." ³² Nayagwag nan nangiwhagan Hesus an chicha. Inta'ian kun Pedro as Hesus ingwhakana an sijaay achina amonsichiyay manapapat.

³³ Nansakung kus Hesus sasay pasuyutna gwot intollongna chicha inamujuwana as Pedro gway manggwana, "U machaju'a an sa'on Satanas! Nan somsomo'nu wha'on kus somsomo' Apudyus, somsomo' chanan taku."

*Nan Mitunuchan An Hesus
(Mateo 16:24-28; Lukas 9:23-27)*

³⁴ Inajakan kun Hesus nan angsanay taku ja chanan pasuyutna anana an chicha, "Nu ngachan nan mamayu mitunud an sa'on maserpu achina sija sosom'on nan longagna, isimo'naay mamati ta'on nu sija nan iliglikatna ja i'atoyna ad nitunud an sa'on. ³⁵ Nu ngachan nan ahus nan whijagnas patpatkona achi kun ma'awhijag an Apudyus as ingkaingkana. Gwon nu ngachan nan achi mangipatog san whijagna kapu an sa'on ja kapu san Whayuway Chamag, ma'awhijag an Apudyus as ingkaingkana. ³⁶ Maid kun kutu' nan man'ugwan nan osa taku nan losanay agwad san luhung nu achi ma'awhijag an Apudyus as ingkaingkana. ³⁷ Maid kun mawhalin nan osa taku atchon

an Apudyus as iwhajadna tot ma'awhijag an sija as ingkaingkana. ³⁸ Ad sa'ad ahos nu ngachan nan mangiwhain an sa'on ja san ukud'u san annachaja taku san sana gway mijisu san huwhai whinerjan gway mallaya'i tan wha'on kus napudnu an Apudyus ja humersuwhersu, sa'ad as sa'onay Ana' nan Taku iwhain'u hos as sija san managkulina' ad asna luta gway anna an sa'on nan ayobhongan Ama gway huyun'u chanan a'anghelna."

9

¹ Anan ahos Hesus an chicha, "Tuttuwa iwhaka' an cha'aju gway anna nan uchum an cha'aju san annaja gway achi kun matoy ingkanas ilancha as Apudyus gway umali mantuyay gway anna nan ayobhongana."

Nan Nanohosan Nan Ilan Hesus (Mateo 17:1-13; Lukas 9:28-36)

² Lummaus ad nan onom gway erkaw inghuyog Hesus as Pedro ja cha Santiago an Juan kun iyoyna chicha san nata'nang gway whilig gway ahuscha ekay. Gwot nanohos nan ilan Hesus san sakkangcha. ³ Ad sa'ad nan silupna sumiling gway putputtaa' gway maid kun osas taku san luta as ma'iipaputa' as isun nan inaputa'na. ⁴ Awni kun nampaila an chicha as Elias gway huyunna as Moses gway ma'aapaapatcha an Hesus.

⁵ Kun summayampitaw as Pedro gway manggwana an Hesus, "Apu, whayu nan annaan ta'ud asna! Manggwa amis tuyu sikay as manghub-hugwa"anju ancha Moses an Elias." ⁶ Amasna

nan ingwhakan Pedro tan maid kun akammuna nu ngachan nan iwhakana tan umogjatcha as amod.

⁷ Kun inichungan nan hunot chicha kun ingkaw nan kingaay nerpu san hunot gway manggwana, "Annaja nan ana"uway patpatko'. Chumngor aju an sija." ⁸ Nallangyangacha kun maag ekay maid chachay chugwa, ahus as Hesus as inilacha.

⁹ Ad sa'ad san manoskancha san whilig pinuyung Hesus chicha gway manggwana, "Ilanju ta agwad mangiwhaganju sannaja inilaju ingkanas sa'ad as sa'on gway Ana' nan Taku matakua' san matoja'."

¹⁰ Kun tinuttuwacha nan impuyungna gwot nanisijimuscha nu ngachan nan pijona anan nan matakua as sija san matojana. ¹¹ Kun inimuscha an sija gway manggwana, "Kamma chanan mangaagkammu san lintog ananon maserpu managkulon jan as Elias ad asiyot umali nan Kristu?"

¹² Kun summungwhat gway manggwana, "Tutuwa kajay umuna managkulon as Elias ta isakanana nan losan. Gwon somsom'onju hosay nilista san Ukud Apudyus gway sa'ad as sa'onay Ana' nan Taku mapalikatana' as amod ad maamsigwa' ahos. ¹³ Iwhaka' ahos an cha'aju gway naahus umali nan isun Elias. Kun inggwan chanan taku nan whayugwonchaay oon an sija gway sachinan nilista mipangkop an sija."

*Nan Nangipawhayugwan Hesus San Ana'ay
Laya'i Gway Nilno' Nan Chimunju
(Mateo 17:14-21; Lukas 9:37-43a)*

¹⁴ Sa'ad san manulinan cha Hesus san agwachan chanan uchumay pasuyutna inilacha nan angsanay taku gway naayus say agwachan chachay pasuyutna. Iningkaw ahos chanan uchum gway mangaagkammu san lintog gway ma'aisiisi' an chicha. ¹⁵ Sachi kunay inilan chanan taku as Hesus gway mayungay nataagcha as amod kun nanodcha'cha gway ummoy nangahot an sija gwot kinengaancha. ¹⁶ Kun anan Hesus gway nanimus an chicha, "Ngachan nan ukuchonju an chicha?"

¹⁷ Kun summungwhat nan osa taku san sachi amung gway manggwana, "Mistuyu, iyali' nan ana"uway laya'i an si'a tan nilumno' nan chimunju an sija kun achina kun pakingaon. ¹⁸ Nu ano"on nan chimunju as sija isogta'nas sija. Ad nanerter'uta' nan tupo'na ja nangngilngiltona hos nan whawhana ad nangontog nan longagna. Ingwhaka' sasan pasuyutnu gway perjagwoncha nan chimunju gwon achicha kun ma'a'gwa."

¹⁹ Kun anan Hesus an chicha, "Ina'ay aju mahosay takuwanna gway maid kun pammatina! Anaman ekay awhajag nan iingkagwa' an cha'aju ja mangaannusa' an cha'aju! Ijaliju an sa'on nan annatcha ana'."

²⁰ Kun iyoycha chay ana' an sija. Anchiya kunay inilan chay chimunju as Hesus maagna ekay nangajas'ason chay ana'. Nisogta' kun nangwhallihallin gway manerter'uta' nan tupo'na.

²¹ Kun anan Hesus san aman chay ana', "Ma'anu nan nallukijan nan amasnaay ma'ma'gwa an sija?"

Kun anan chay ama summungwhat, "Nalluki san awhanogna. ²² Nadnachiyay itopern nan chimunju as sija san apuy ja chanum ta sachin mangtoyna. Gwon nu agwad ma'gwam achakugwam cha'ami ta whachangan cha'ami!"

²³ Kun anan Hesus an sija, "Kamma ananon, 'Nu agwad ma'gwam?' Maid kun achi ma'gwa san anna nan pammatina."

²⁴ Kun nanipo'aw chay aman nan ana' gway manggwana, "Tuttugwao', whachangana' san pammati'."

²⁵ Inilan kun Hesus nan angsanay takuway asichuchu'yus gway umachayug an chicha in-amujuwana chay chimunju gway manggwana, "Si'aay chimunju gway nanuyong ja nangsut san kingan nannaja ana' iwhaka' an si'a gway lumajaw'a ad achim agkuagkulon as sija."

²⁶ Nampa'uy ku chay chimunju gwot nangajas'asona chay ana' asiyot lumajaw. Amas natoy chay ana' kun aachugwan nan manggwanaon, "Natoy!" ²⁷ Jon inognan kun Hesus nan iman chay ana' impasi'adna. Gwot hummangon chay ana'.

²⁸ Nilumno' kus Hesus san osa hoyoy inimus chachay pasuyutna san ummahusancha gway manggwana, "Ka'ami man achi ma'aperjaw san sachimunju?"

²⁹ Kun anan Hesus gway summungwhat, "Ahus nan lugwayu as mamerjaw san amaschi gway ayasin nan chimunju ad maid kun uchum."

*Nan Nangiwhagan Hesus Asin San Matojana
(Mateo 17:22-23; Lukas 9:43b-45)*

³⁰ Lummajaw ku cha Hesus san sachì ili nangoycha ad Galili. Ad lagwingon Hesus gway agwad mangakammu san agwachana ³¹ tan iwhakawhakana sasan pasuyutna nan amasna, "Sa'ad as sa'onay Ana' nan Taku ipawhijanga' sasan taku ad intoycha as sa'on ad mappung ad nan tuyu erkaw matakuwa'." ³² Gwon achin ku chanan pasuyutna naagwatan nan pijao nina anan kun ummogjatchaay manimus an sija.

*Nan Miwhilang As Angatuwan
(Mateo 18:1-5; Lukas 9:46-48)*

³³ Hummu'nag cha Hesus ad Capernaum gwot nilumno'cha kusan hoyoy nanimus as Hesus an chichaay manggwana, "Ngachan nan nanuukuchanju san chayan?" ³⁴ Gwon nakinokino'cha tan nanuukudcha san chayan nu ngachan nan angatuwan an chicha.

³⁵ Tummu'chu kus Hesus inajakana chanan nasagwayan as chugwaay apostolesna kun anana an chicha, "Nu ngachan nan mamayu gway mangngachan angatuwan maserpuway mangngachan awhawhaan ad nansilwhi san losan." ³⁶ Inayana kunan osa ana' impasi'adna san agwachancha. Ina'lina kun anana an chicha, ³⁷ "Sa'ad nan taku gway mangajag san amasna ana' kapu an sa'on, sa'on nan inajakana. Ad sa'ad nan mangajag an sa'on wha'on kus ahusa' as inajakana gwon inajakana hos nan nangiwhaun an sa'on."

*Nan Achi Mallagwing An Chita Sija Nan Huyunta
(Lukas 9:49-50)*

³⁸ Kun anan Juan an Hesus, "Mistuyu, inilami nan osa taku gway mamerjaw sasan chimunju gway inuserna nan ngachannu kun iyachimi tan wha'on kus pasuyutnu."

³⁹ Gwon anan Hesus an chicha, "Achiju ijachi tan maid kun manggwa san mataakan as manguser san ngachan'u ad awni ad nanapapat ahos as lagwing mipangkop an sa'on. ⁴⁰ Tan sinusnatay achi mallagwing an chita'u huyun ta'u. ⁴¹ Iwhaka' an cha'aju nan tuttuwa gway sa'ad chanan takuway mampainum an cha'aju as sintasaay chanum kapu san takun Kristu cha'aju, maorsan ekajay maorsan.

*Nan Kapun Nan Humasuyan
(Mateo 18:6-9; Lukas 17:1-2)*

⁴² "Nu ngachan nan manggwa as ma'awhasuyan nan mernus nan pammatina an sa'on gway isun nan annachaja anana', unayna ekay mita'od nan cha'or kikillinganay whatu san whakangna ad nitubung san whaywhay. ⁴³ Ad sa'ad nu imam nan kapun nan ma'awhasuyam kumpuyam. Unayna ekay kumpur'a gway mawhijag as ingkaingkana ad langit nu nan gwachagwad nan chugwa imam gway i'a ad ingwhilnu gway agwachan nan apuy gway achi kun mapatajan. ⁴⁴ [Sa'ad ad aschi achi kun matoy nan okos gway agwad an chicha ja achi kun mapatajan nan apuy.] ⁴⁵ Ad sa'ad nu i'im nan kapun nan ma'awhasuyam kumpuyam. Unayna ekay kumpur'a gway mawhijag as ingkaingkana ad langit nu nan mitoper'a ad ingwhilnu gway gwachagwad nan i'im. ⁴⁶ [Sa'ad

ad aschi achi kun matoy nan okos gway agwad an chicha ja achi kun mapatajan nan apuy.] ⁴⁷ Ad sa'ad nu atam nan kapun nan ma'awhasuyam u'atom. Unayna ekay piso"^a gway ingkaw san Mantuyajan Apudyus nu nan mitoper'a ad ingwhilnu gway gwachagwad nan chugwa atam. ⁴⁸ [Sa'ad ad aschi achi kun matoy nan okos gway agwad an chicha ja achi kun mapatajan nan apuy.]

⁴⁹ "Tan losanay taku mapachas san liglikat tot nachayuscha san mangilan Apudyus isun nan chatun gway mapuuyan gway maasinan ad nachayus san mangilan Apudyus.*

⁵⁰ "Sa'ad nan asin whayu gwon nu ma'aan nan tamtamna, ininonju manay mangisubli? Maserpu ama aju otjan as asin gway agwad nan misilwhiyantu ja manosossaan aju."

10

*Nan Sussuyun Hesus Mipangkop San Ichang
(Mateo 5:31-32; 19:1-12; Lukas 16:18)*

¹ Lummajaw kus Hesus san sachí ili ummoy san lutan nan Judea kun nilausana nan gwanggwangay Jordan. Kun naayus ahos nan angsanay taku an sija gwot sinuyuwana chicha as isun chay inggwa'inggwana. ² Ummoy kunan uchum gway Pariseo an sija gway mamadpadchas, nanimuscha an sija gway manggwana, "Iwhakamud nu mijuja san lintog ta'u nan ichangan nan laya'i nan asagwana?"

* ^{9:49} 9:49 San Griego nan niigka "losan maasinan san apuy".

³ Kun sinungwhatan Hesus chicha gway mangwana, "Ngachan nan ingwhilin Moses an cha'aju?"

⁴ Kun ananchaay summungwhat, "Iyujan Moses gway ipapil nan laya'i nan mangichangana san asagwana."

⁵ Kun anan Hesus an chicha, "Amaschi nan illistan Moses gway lintog an cha'aju kapu tan hummatu nan somsomo'ju. ⁶ Gwon sa'ad san chamun nan nanggwaan Apudyus san luhung, 'Inggwan Apudyus nan taku as laya'i ja huwhai.'

⁷ 'Sija nan kapu sannaja taynan nan laya'i cha amana an inana ad nan'atumcha san asagwana

⁸ ad sa'ad chay manasagwa nangngachancha osa.' Ad wha'oncha kus chugwa gwon nangngachancha osossa"an. ⁹ Sija nan nu ngachan nan nan'atumon Apudyus wha'on kus mawhalinay manichangon nan taku."

¹⁰ Nanulincha kun san hoyoy inimus chanan pasuyut asin nan mipangkop san ichang. ¹¹ Kun anan Hesus an chicha, "Nu ngachan nan laya'i gway mangichang san asagwana ja mangasagwa san uchum, ma'awhersu san ummuna asagwana ad niwhilangay namuwhai as sija. ¹² Ad isun ahos nan huwhai gway sa'ad nu ma'aichang san asagwana ja nangasagwa san sawhali, miwhilangay nullaya'i as sija."

*Nan Nangilugwayuwan Hesus Sasan Anana'
(Mateo 19:13-15; Lukas 18:15-17)*

¹³ Iningkaw nan uchum gway taku gway nangi-joy san anana' an Hesus ta ipatayna nan imana an chicha gwon chinogjajan chanan pasuyut

chicha. ¹⁴ Gwon inilan kun Hesus nan ing-gwan chanan pasuyutna nilingugwana chicha kun anana an chicha, "Ijuju nan anana' gway umali an sa'on. Achiju ijachi chicha tan nan isun nan a'ammasna anana' mitapicha sasan takuway ituyajan Apudyus. ¹⁵ Iwhaka' an cha'aju nan tuttuwa, nu ngachan nan achi mamati san Mantuyajan Apudyus as isun nan mamatiyan nan osa ana' achi kun mitapi sasan takuway ituyajan Apudyus." ¹⁶ Whinajaw kun Hesus nan anana' impatayna nan imana an chicha kun ingwhakana an chichaay pawhayugwon Apudyus nan whijagcha.

*Nan Wha'nang Gway Laya'i
(Mateo 19:16-30; Lukas 18:18-30)*

¹⁷ Anna kunay malliggwat as Hesus gway luma-jaw iningkaw nan osa laya'i gway nanodcha' gway ummoy an sija. Gwot nampalintumong kun san sangun Hesus nanimus gway mangg-wana, "Whayuway Mistuyu, ngachan nan oo' ta ma'awhijaka' an Apudyus as ingkaingkana?"

¹⁸ Kun anan Hesus an sija, "Kamman mangn-gagnon as sa'on whayu? Maid kun uchum as whayu nu achi ahus as Apudyus. ¹⁹ Akammum chanan whilin Apudyus: Achi'a pumatoy. Achi'a ma'assuy san wha'on kus asagwam. Achi'a mana'aw. Achim ta'choyan nan tuli gway mi-hursu san osa taku. Achi'a mansi'ap. Chumngor'a an cha amam an inam."

²⁰ Kun anan chay laya'i, "Mistuyu, nalluki san awhanog'u inggwa'inggwa' losan chanat."

²¹ Intollong kun Hesus as sija nerjad an sija kun anana, "Anna nan osa uyangnu. I'a ila'u nan losan gway u'ugwam ad inatodnu nan la'una san whawha'sigwot ad agwad nan whina'nangnu ad langit. Ad ummali'a nitunud an sa'on." ²² Sa'ad san sachin angiwhagan Hesus nangnguspoy kun lummajaw gway mansasanga tan amod nan whina'nangna.

²³ Nallangyanga kus Hesus anana sasan pasuyutna, "Sa'ad nan takuway sija ekay ipatogna nan inawha'nang, mansikab as mitapi sasan takuway ituyajan Apudyus!"

²⁴ Kun nataag chanan pasuyutna san nangngoyancha san sachin ingwhakana gwon inasin Hesus anan an chicha, "Anana', mansikab nan mitapijan sasan takuway ituyajan Apudyus!

²⁵ Amod mansikab nan mitapijan nan osa taku sasan takuway ituyajan Apudyus gway sija ekay ipatogna nan inawha'nang nu san lumno'an nan kamel san ahut nan chakum."

²⁶ Kun nataag as amod chanan pasuyutna kun asi'a'anancha, "Ad ngachan maangkay matakunu?"

²⁷ Intollong kun Hesus chicha anana, "Wha'on kus ma'a'gwa nan taku san annaja gwon ma'gwan Apudyus. Tan lobhong Apudyus gway manggwa san losan."

²⁸ Kun kumminga as Pedro gway manggwana, "As cha'ami kay, tinaynanmi nan losanay u'ugwami kun nitunud ami an si'a."

²⁹ Kun anan Hesus an chicha, "Iwhaka' an cha'aju nan tuttuwa gway nu ngachan nan manaynan san hoyoyna, susunudna, inana, amana,

MER'US 10:30

liv

MER'US 10:34

anana'na ja lutana kapu an sa'on ja kapu san Whayuway Chamag ³⁰ maatod ekajay maatod an sija nan amamod angsan gway hoyoy, susunud, ina ja ama, anana' ja luta nu sasay tinay-nana gwon mapalikatan ahos as sija san matat-takuwana ad awni ad na'awhijag an Apudyus as ingkaingkana san umaliyay whijag. ³¹ Gwon angsan chanan ummuna gway mangudchi ad angsan ahos chanan mangudchiyay umuna."

*Pitlun Hesus Gway Mangiwhaka San Matojana
(Mateo 20:17-19; Lukas 18:31-34)*

³² Sa'ad san manadchadchayanan cha Hesus san ersa gway umoy manakacha ad Jerusalem, namangpangu as Hesus san pasuyutnaay manadchadchayan kun nataag chachay pasuyutna ad sa'ad chachay misu'su'nub an Hesus ummog-jatcha.

Intalin kuhos Hesus nan nasagwayan as chug-waay pasuyutna illukina iwhaka nan ma'gwa an sija ³³ gway manggwana, "Chongyonju na, anna inta'ud Jerusalem ad sa'ad as sa'onay Ana' nan Taku mipawhijanga' sasan papangat nan papachi ja chanan mangaagkammu san lintog. Ad nilodchongana' gway matoy ad impawhijanga' sasan wha'on kus Hudyu. ³⁴ Ad inamamanga' an chicha ja tubwhatubwhaana' ancha saplisaplitana' an chicha ad intoja' ad mapping ad nan tuyu erkaw natakuwa'."

*Nan Ochaw Cha Santiago An Juan Gway Mansunud
(Mateo 20:20-28)*

³⁵ Kun ummachayug an Hesus cha Santiago an Juan gway ana' Zebedeo kun anancha an sija, "Mistuyu, oomud nu ngachan nan pa'gwami an si'a."

³⁶ Kun anan Hesus an chicha, "Ngachan nan whayugwonju gway oo' an cha'aju?"

³⁷ Kun anancha an sija, "Patu'chugwom cha'ami san nachajaw gway mantuyajam gway sa'ad nan osa ingkaw san machigwanannu ja ingkaw ahos nan osa san machigwikim."

³⁸ Gwon anan Hesus gway summungwhat, "Achiju kun akammu nan od'ochagwonju. Jo'o ja ma'iijattom aju san likat gway isun nan likat gway ma'gwa an sa'on gwinnu ma'aituyod aju gway matoy san isun nan i'aman'uway matoy."

³⁹ Kun anancha gway summungwhat, "Ma'aituyod ami."

Kun anan Hesus an chicha, "Tuttuwaay ma'iijattom aju san likat gway ma'gwa an sa'on ja ma'aituyod aju gway matoy san isun nan i'aman'uway matoy. ⁴⁰ Gwon wha'on kun as sa'on nan mampili nu ngachan nan tumu'chu san machigwanan'u ja machigwiki' tan naahus nisakana chana san nisakanaana."

⁴¹ Chingngorn kun chachay simpuyu pasuyut nan inchawcha nalingucha an Santiago ja Juan.

⁴² Inajakan kun Hesus losan chicha anana an chicha, "Akammuju gway sa'ad chachay mi-whilang otjan as mangituyay sasan wha'on kus Hudyu, amod nan mangilajusancha san ituyajancha ad sa'ad chanan pangatcha mansuwoncha chicha. ⁴³ Gwon wha'on kus amasnat nan oonju.

Nu ngachan nan mamayu an cha'aju gway mammangatu maserpu mansilwhi an cha'aju losan. ⁴⁴ Ad nu ngachan nan mamayu gway mangnachan apatkan maserpu mampamudchachu an cha'aju losan. ⁴⁵ Tan sa'ad ahos as sa'onay Ana' nan Taku wha'on kus ummaliya' ta mansilwhiyana' gwon ummaliya' ta mansilwhiya' ja atcho' nan whijag'u as oyos nan whijag nan aachugwanay taku ta magwajagwajaancha san ayobhongan nan whersu."

*Nan Nangipawhayugwan Hesus An Bartimeo
Gway Na'uyap*

(Mateo 20:29-34; Lukas 18:35-43)

⁴⁶ Hummu'nag cha Hesus ja chanan pasuyutna ad Jerico. Ad sa'ad san lummajagwancha gway nihuyog chanan pasuyutna ja chanan angsanay taku, iningkaw as Bartimeo gway na'uyapay mampalpalimus gway ana' Timeo. Tummutu'chu as sija san ikid nan chayan. ⁴⁷ Chingngorna kun gway as Hesus gway iNazaret chay lumaus illukina mampo'aw gway manggwana, "Hesus gway kana' Dabid achakugwana'ud!"

⁴⁸ Angsan nan taku gway nangijachi an sija kun ingwhakachaay kumino'. Gwon iyamamod-naot impa'uy gway manggwana, "Kana' Dabid, achakugwana'ud!"

⁴⁹ Summinong kus Hesus anana, "Ajakanju sannaja." Kun inajakancha chay na'uyap gway manggwana, "Papigsaom nan somsomo'nu! Sumi'ad'a tan paajag cha'a."

50 Intoperna kunan akyonaot tummaud ummoy as sija an Hesus.

51 Kun inimus Hesus gway manggwana, "Ngachan nan whayugwom gway oo' an si'a?"

Kun anan chay na'uyap, "Apu, aanomud nan uyap'u!"

52 Kun anan Hesus an sija, "Oon, kapu san pammatis hummayu'a. Mawhalin'aay luma-jaw." Kun napanadcha nan ilana gwot nitunud an Hesus san ersa.

11

Nan Nilumno'an Hesus Ad Jerusalem

(Mateo 21:1-11; Lukas 19:28-40; Juan 12:12-19)

1 Sa'ad san takangay cha Hesus chumakusan ad Jerusalem gwot hummu'nagchad Betfage ja Betania san whilig gway ma'gwaniyon Olibu, impaunan Hesus nan chugwa sasan pasuyutna.

2 Kun anana an chicha, "T'aju sanchi iliyay chomangonju. Ad humu'nag aju ad ekay agwad nan ochasanju niwhawhawwod gway uyhun nan asno gway chaan kun maawhajuwan. U'whachonju ad iyaliyu sannaja. **3** Ad nu agwad manggwana an cha'ajuwon, 'Kajuman u'whachon nan sanat?' Ananjuwon, 'Maserpun nan Apu ad asina paijaagkulin.' "

4 Gwot ummoycha kun inchasancha nan osaay uyhun nan asnoway iniingkaw san ersa gway niwhawhawwod san sagwang nan osa hoyoy. Anna kunay u'whachoncha nan uyhun

5 iningkaw chanan taku nasi'asi'ad gway manggwana, "Ngachan nan oonju annat? Kajuman

u'whachon nan sanat gway uyhun?" ⁶ Kun ingwhakacha chay ingwhakan Hesus an chicha gwot iyujan chachay taku. ⁷ Kun iyoycha nan uyhun an Hesus. Kun inap'apancha nan ochog nan uyhun san silupcha kun nangawhajuwan Hesus.

⁸ Kun angsan nan taku gway nangijap'ap san silupcha san chayan ad sa'ad nan uchum iyap'apcha hos san ersa nan pangaay mantutuhu gway inayacha san tayun. ⁹ Ad sa'ad chanan taku gway namangu ja nangudchi an Hesus asipopo'awchaay manggwana,

"Hosanna!"*

Piyan as sija gway umali san ayobhongan Apudyus!

¹⁰ Piyan'a gway umali san mantuyajam gway isun nan nantuyajan Ali Dabid gway apu ta'u.

Machaychajaw as Apudyus ad langit."

¹¹ Hummu'nag kus Hesus ad Jerusalem nilumno' as sija san sowhan nan Templo kun nilangyan-gana nan losanay agwad ad aschi. Gwon sa'ad tan mummaschom ummoy ad Betania gway huyunna chanan pasuyutna gway nasagwayan as chugwa.

Nan Namujunan Hesus San Aju Gway Igos (Mateo 21:18-19)

¹² Mawhikat kun san lummajagwancha ad Betania nawhitil as Hesus. ¹³ Chimmangna kunan ajuway igos gway angsan nan tuhuna ummoyna

* ^{11:9} 11:9 Sa'ad nan pijaon nannaja "Hosanna" Aramaic gway apapat anan, "Takuwon cha'ami" gwon awni kun nauser nu manchaychajaw.

inila nu agwad hokasna. Gwon chummakus kus sija maid kun inilanas hokasna, ahus ekay tuhuna tan chaan kunan humkasana. ¹⁴ Kun anan Hesus say aju gway igos, “Malluki san sana maid kun mangmangan san hokasnu kapu tan achi'a kun puyus humkas!”

Kun chingngorn chachay pasuyutna nan ing-whakana.

Nan Namerjagwan Hesus Sasan Malla'ya'u San Sowhan Nan Templo

(Mateo 21:12-17; Lukas 19:45-48; Juan 2:13-22)

¹⁵ Hummu'nag cha Hesus ad Jerusalem gwot ummoy kus sija san sowhan nan Templo, pin'erjawna nan malla'ya'u ja mallaya'u san sach. Kun inaminna tugwachon nan lamisaan chanan manooyos san pila' ja tutu'chugwan chanan mangila'ya'u san kalapati. ¹⁶ Kun iyachina nan naododnanan gway mangoy san Templo. ¹⁷ Kun tinudtuchugwana chanan taku gway mangg-wana, “Nilista san Ukud Apudyus gway anana, ‘Sa'ad nan hoyoy'u luyuwwayuwana nan losanay taku gwon nangngachanonju tatalluwan chanan mamayangkat!†”

¹⁸ Chingngorn ku chanan papangat nan pa-pachi ja mangaagkammu san lintog nan inggwan Hesus, illukichaay mananap as mangtojancha an sija tan ummogjatcha an sija tan nataag losan nan taku gway nangngor san insuyuna. ¹⁹ Mummaschom kun lummajaw cha Hesus san sachiyay ili.

† **11:17** 11:17 Mawhasa san Isaias 56:7; Jeremias 7:11.

*Nan Maacher San Ajuway Igos Gway Na'yuy
(Mateo 21:20-22)*

²⁰ Whigwhikat kun sa'ad san manadchad-chayanancha san chayan inilacha chay ajuway igos gway nayangu ingkana san lamutna.
²¹ Simsimmo' kun Pedro chay ingwhakan Hesus san aju anana an Hesus, "Apu, ilam ad! Nayangu nannaja aju gway chay whinujunam!"

²² Kun summungwhat as Hesus gway manggwana, "Tuttugwaonju as Apudyus! ²³ Iwhaka'an cha'aju nan tuttuwa, nu ngachan nan manggwana san annaja whilikon, 'Mita'nang'a ta mitoper'a san whaywhay!' gway achi kun manchugwachugwa gwon tuttugwaonaay ma'gwa nan ingwhakana, ma'gwa tuwa an sija.
²⁴ Sija nan iwhaka'an cha'aju gway nu ngachan nan ochagwonju san lugwayu ja tuttugwaonjuway maayaju tuttuwaay maayaju. ²⁵ Ad sa'ad nu mallugwayu aju umuna janay ligwatanju nan lagwingay inggwan nan uchum an cha'aju ta ligwatan ahos Amaju ad langit nan whersuju.
²⁶ [Tan sa'ad nu achiju ligwatan nan whersun nan osa taku an cha'aju achin ku Amajud langit ligwatan nan whersuju.]

*Nan Imus Mipangkop San Ayobhongan Hesus
(Mateo 21:23-27; Lukas 20:1-8)*

²⁷ Kun nanagkulon cha Hesus asin ad Jerusalem. Manadchadchayan kus Hesus san sowhan nan Templo ummoy an sija chanan papangat nan papachi ja mangaagkammu san lintog ja chanan chacha"orn chanan Hudyu.
²⁸ Kun inimuscha an sija gway manggwana,

"Agwan nan nangallam san ayobhongam gway manggwa san o'oom? Ngachan nan nangatod san ayobhongam gway manggwa san o'oom?"

²⁹ Kun summungwhat as Hesus gway manggwana, "Anna nan imuso' an cha'aju ad sa'ad nu masungwhatanju, iwhaka' ahos nu agwan nan nangalla' san ayobhonga' gway manggwa san o'oo'. ³⁰ Iwhakajuuud an sa'on nu ngachan nan nerpugwan nan ayobhongan Juan gway manghonjag? Nerpu an Apudyus gwinnu nerpu sasan taku?"

³¹ Kun nanuukuchanchaay manggwana, "Ngachan nan iwhaka ta'u? Sa'ad nu anan ta'uwon, 'Nerpu an Apudyus,' anana hos an chita'uwon, 'Kajuman angkay achi tinuttuwa as Juan?' ³² Ad iwhaka ta'u achay, 'Nerpu sasan taku' ja ngachamma ma'gwa an chita'u?" (Ummogjatcha sasan taku tan losancha tuttugwaon gway tuttuwaay profeta as Juan.)

³³ Gwot sinungwhatancha as Hesus gway manggwana, "Maid kun akammumi."

Kun summungwhat as Hesus gway manggwana, "Sa'ad nu amasnat achi' kuhos iwhaka nu ngachan nan nerpugwan nan ayobhonga' gway manggwa san o'oo'."

12

*Nan Mijagwatan Chan'an Lagwingay
Mansasamer
(Mateo 21:33-46; Lukas 20:9-19)*

¹ Intuyuy Hesus iyagwat gway manggwana an chicha, "Iningkaw nan osa taku gway nammuya as angsanay ubas san lutana kun

nil'i'gwasna a'upon. Kun nanggwas uussutan san ubas. Kun nampata'chor as nata'nang as allangan gway whinatu as ingkagwan nan mangijaachug. Kun impasamerna sasan mansasamer gwot nangwhaat. ² Chimpun kunan inghub-huyas ingwhaunna nan osa mudchachuna sasy mansasamer ta umoyna ayan nan huwana. ³ Gwon sa'ad chachay mansasamer inayacha ku chay niwhaun inabchaabchoycha gwot piner-jawcha gway naugwas. ⁴ Kun nangwhaun asin chay sin'ugwa san ubas as sawhali gway mudchachuna kun pina"uwancha kun pinawhainanca as sija. ⁵ Gwot nangiwhaun ahos as sawhali kun intoycha. A'amaschi nan ing-gwa'inggwacha san uchum gway niwhauwhaun. Pinertupertuwancha nan uchum kun sawhali hos ekay chanan intoycha. ⁶ Osossa'an nan nahunan gway iwhaunna. Sija nan ana'naay patpatkona gway laya'i. Anunu kun ingwhaunna sasy nangipasamayana tan anana kunnu ananaon, 'Whigwhikoncha nan ana"u.'

⁷ "Gwon asi'a'anen chachay mansasamer, 'An-naja nan mangila'sun. Gwayyu ta otojon ta'u's sija ad nan'ugwa ta'u nan la'sunna!' ⁸ Inayacha kun chay ana', intoychaot ingwhallucha nan lachagna san lasin nan mumullan san ubas."

⁹ Kun anan Hesus an chicha, "Ad ngachamma nan oon chay sin'ugwa san ubas? Umoyna otojon chicha a! Ad inchalisna ipasamer chay mumullana san ubas san uchumay taku. ¹⁰ Jo'o achiju whinasa nan nilista san Ukud Apudyus gway anana,

'Sa'ad chay whatuway nampiliyan chanan ma-manggwas hoyoy
sachiyot nan kadto'ay nisaachan nan hoyoy.

11 As Apudyus nan nanggwa sanna

ad amod mataakan nan mangilan ta'u.* ”

12 Ad sa'ad chachay papangat nan Hudyu nananapchas ininonchaay mangipachopap an Hesus tan naagwatanchaay chicha nan iyag-watna. Gwon ummogjatcha san angsan gway taku. Gwot lummajawcha ekajot tinaynancha as Hesus.

*Nan Imus Mipangkop San Mangwhajachan
San Hugwis*

(Mateo 22:15-22; Lukas 20:20-26)

13 Kun ingwhauncha nan uchumay Pariseo ja chanan uchumay takun Herod ta umoycha si'apan as Hesus san ukuchona. **14** Ummoycha ku an sija anancha, "Mistuyu, akammumi gway achi'a kun mantuliyay taku. Achim pun chongyon nu ngachan nan somsom'on chanan taku an si'a tan manisisugwom nan taku ad sija o'oom nan isuyum nan atuttugwaan gway whayugwon Apudyus. Ad iwhakamud nan tuttuwa an cha'ami nu mijuja san lintog ta'u nan mangwhajad san hugwis san Emperador gwinnu achi? Mangwhajad ta'u an chicha gwinnu achi?"

15 Gwon akammun Hesus gway an'annancha manimus sija nan anana an chicha, "Kajuman padpadchason as sa'on? Atchana' as osas aka pila' ta ila'." **16** Kun inatodcha nan osa. Kun

* **12:11** 12:11 Mawhasa san Salmo 118:22-23.

inimus Hesus gway manggwana, “Ngachan nan singhoser ja singngachan sannaja?”

Kun anancha summungwhat, “Emperador.”

¹⁷ Kun anan Hesus an chicha, “Atchonju san Emperador nan ugwan nan Emperador ad inatodju an Apudyus nan ugwan Apudyus.” Kun nataagcha losan an Hesus.

Nan Imus Mipangkop San Matakuwan Nan Taku
(Mateo 22:23-33; Lukas 20:27-40)

¹⁸ Kun ummoy an Hesus nan uchum gway Saduceo. Chicha nan achi mamati gway mataku nan natoy. Ummoycha nanimus an Hesus gway manggwana, ¹⁹ “Mistuyu, illistan Moses nan annaja lintog an chita'u gway ‘Sa'ad nu matoy nan osa laya'i ja tinaynana nan asagwana gway maid kun ana'cha, maserpu gway asawwon nan sunudna chay nawhayu tot umana'chas miwhilang as ana' chay sunudna natoy.’ ²⁰ Iningkaw nan pitu mansusunud gway lallaya'i. Ad sa'ad na pangyu nangasagwa gwon natoy gway maid kun ana'na. ²¹ Kun inasagwan nan umaggwa chay nawhayu gwon natoy ahos gway maid kun ana'na. Kun amaschi ahos nan na'gwa san umatlu ²² ingkana san mi'apitu. Natoy losan chachay pitu mansusunuchay maid kun ana'cha. Anunu kun natoy ahos chay huwhai. ²³ Ad sa'ad nu umali nan erkaw gway mataku nan natoy ngachan nan sinasagwa say huwhai tan losan chachay pitu mansusunud inasagwa as sija?”

²⁴ Kun anan Hesus an chicha, "Nasama nan somsomo'ju, achijuwojt sija akammu nan nilistaay Ukud Apudyus gwinnu ayobhongana. ²⁵ Tan sa'ad nu matak chanan natoy maid kun manasasagwa tan isucha chanan a'anghel ad langit. ²⁶ Ad sa'ad nu manimus aju mipangkop san matakwanan nan natoy, jo'o achiju whinasa san illistan Moses gway uullit nan mipangkop san kumilakilab gway aju gway anan Apudyus an sija, 'Sa'on nan Apudyus Abraham, Apudyus Isaac ja Apudyus Jacob.' ²⁷ Nan pijaon nina anan wha'on kus Apudyus chanan natoy as sija gwon Apudyus chanan mawhiwhijag. Nipa'hot as amod nan ananju."

*Nan Apatkan Gway Whilin Apudyus
(Mateo 22:34-40; Lukas 10:25-28)*

²⁸ Ummoy ku an Hesus nan osaay manggaagkammu san lintog san chingngorna nan maniisi'ancha gwot inilana gway ustu nan sungwhat Hesus sasan Saduceo, nanimus gway manggwana, "Ngachan nan apatkan san whilin?"

²⁹ Kun summungwhat as Hesus gway manggwana, "Annaja nan apatkan gway whilin 'Chongyonju na, cha'ajuway ijIsrael!' Sa'ad as Apu gway Apudyus ta'u osossa"an as sija as Apu. ³⁰ Ad maserpu gway ipatognu nan Apu gway Apudyusnu san losan gway agwad an si'a gway somsomo'nu, san alichodgwam, san losanay laingnu ja losan gway pigsam.' ³¹ Ad sa'ad nan mi'aggwaay apatkan san whilin ananaon, 'Ipatognu nan asintatakum as isun nan mangipatognu san longagnu.' Maid kun uchum

as whilin as napatpatog san annachaja gway chugwa."

³² Kun anan chay mangaagkammu san lintog, "Ustu'a, Mistuyu, tuttuwa nan ingwhakamannat gway osossa'an as sija, maid ku uchum gway ahus ekay as sija. ³³ Ad maserpu gway ipatog ta'u as sija san losan gway agwad an chita'uway somsomo' ja san losanay laing ja losanay pigsa. Ad maserpu gway ipatog ta'u hos nan asintataku ta'u as isun nan mangipatokan ta'u san longag ta'u. Amod napatpatog nan annachaja chugwa whilin san mapuuyanay maatod an Apudyus ja chatunay mipachaya."

³⁴ Inilan kun Hesus gway nalaingay sumung-what chay mangaagkammu san lintog anana an sija, "Mawhalin'aay mitapi sasan takuway ituyajan Apudyus." Nappung kunan sachin maid kun nangituyod nanimus asin an Hesus.

Nan Imus Mipangkop San Merpugwan Nan Kristu

(Mateo 22:41-46; Lukas 20:41-44)

³⁵ Sa'ad san nansuyuwani Hesus san Templo nanimus gway manggwana, "Ininon chanan mangaagkammu san lintokay manggwanaon kana' Dabid nan Kristu? ³⁶ Sa'ad as Dabid mismu inchayan nan Ispilitun Apudyus as sija san manggwanaanaon,

'Anan Apudyus san Apu':

tumu'chu'a san machigwanan'u
ingkanas ipaawha'u an si'a chanan ahur-sum!'[†]

[†] **12:36** 12:36 Mawhasa san Salmo 110:1.

37 “Dabid mismu nan manggwanaon ‘Apu’ san Kristu. Ad sa'ad nu amasnat gway Apu nan anan Dabid san Kristu ininon Kristu gway nanggachan kana' Dabid?” Kun nayagsa'an nan angsanay taku gway nanchongor an Hesus.

Nan Gwerning Hesus Sasan Mangaaggammu San Lintog

(*Mateo 23:1-36; Lukas 20:45-47*)

38 Sa'ad san nansuyuwana an chicha anana, “Ammanju ilan chachay mangaaggammu san lintog gway whayugwonchaay mangikagkagka'ay san mallagyagkoloy gway silupcha ja whayugwonchaay agwad mangingakinga an chicha san merket. **39** Whayugwoncha hosay tu'chu san awhayugwanay tu'chugwan san sinagoga ja ingkaw san agwachan nan ikaw nan nangatuway taku sasan lagyagsa'. **40** Isi'asi'apchaay mangaya san u'ugwan chanan nighthayu ad an'annancha anchugwon nan lugwayucha. Sa'ad nannachaja machusachas amod.”

Nan Chatun Nan Osa Nighthayu
(*Lukas 21:1-4*)

41 Tummu'chu kus Hesus san chomang nan mangiigkaancha san pila'ay atchoncha san Templo, iniilana nan angsanay taku gway mangigka san pila'cha. Angsan nan whawha'nang gway nangigka san achuway pila'. **42** Nilumno' kunan osa nighthayu gway apus inigkana nan chugwa aka pila'.

43 Inajakan kun Hesus nan pasuyutna anana an chicha, “Iwhaka' an cha'aju nan tuttuwa,

adachu nan inigkan chay nawhayu gway apus nu san inigkan chachay uchum gway taku.⁴⁴ Tan sa'ad chachay uchum, sergwan nan pila'cha nan inigkacha gwon sa'ad chay nawhayu ta'on nu apus as sija inaminna inigka nan agwad an sija gway ahus otjan as i'atakuna."

13

*Nan Nangipaakammugwan Hesus San
Migwa"iyan Nan Templo
(Mateo 24:1-2; Lukas 21:5-6)*

¹ Sa'ad san lumajagwan Hesus san Templo osa san pasuyutna nan manggwana an sija, "Mistuyu, ilam ad nannachajaay man'awhawhayu whatu ja inawhayun nan annachaja nipata'chor."

² Anan Hesus an sija, "Mailam nannachajaay chacha"rray pata'chor? Awni achot maid kun osas matchay san whatu gway natuutuun as achi ku mi'uurb."

*Nan Likat San Umali Erkaw
(Mateo 10:17-22; 24:3-14; Lukas 21:7-19)*

³ Sa'ad san tummutu'chugwan Hesus san whilig gway Olibu gway chomangon nan Templo, ummoy cha Pedro, Santiago, Juan ja Andres an sija. ⁴ Kun iyuwhitchaay nanimus gway manggwana, "Iwhakamud an cha'ami nu ma'anu nan ma'gwaan nina. Ngachan nan mangimatunan san humu'nakan nina?"

⁵ Kun anan Hesus an chicha, "Ammanju ilan ta maid mangallilaw an cha'aju. ⁶ Tan angsan nan umali manguser san ngachan'u gway manggwana, 'Sa'on nan Kristu' ad angsan nan

allilagwoncha. ⁷ Ad sa'ad nu chongyonju nan mipangkop san kukuwhat ja chamag mipangkop san kukuwhat achi aju ma'og'og. Maserpu ma'gwa jan nannaja gwon wha'on kus pijaona anan nan sachinan pungpung nan luhung. ⁸ Tan mangwhiwhinnursu nan ailiili ja chanan kuwhilnu san luta. Ad mangita hos nan na'aya'ayasiyay ili ja humu'nag ahos nan uyat. Gwon sa'ad nannachaja lukin ekay nan likat gway isun nan sikab nan mangkumut.

⁹ "Manannad aju tan mipawhijang aju san papangat ad naabchoy aju sasan sinagoga. Misangu aju sasan kuwhinnachur ja chanan ali kapu san pammatiju an sa'on ad sachinan mangiwhaganju an chicha san mipangkop an sa'on. ¹⁰ Gwon sa'ad nan Whayuway Chamag maserpu gway mipaakammu jan san losan gway taku san ayutayuta. ¹¹ Ad sa'ad nu ijoycha cha'aju san uu"uman ta sumerjaon cha'aju ja mipawhijang aju, achi aju umunnuunna manchanag nu ngachan nan iwhakaju gwon iwhakaju nu ngachan nan ustuway mipaakammu an cha'aju san sanatay chimp. Tan wha'on ku an cha'aju nan merpugwan nan isungwhatju. Sija merpugwana nan Ispilitun Apudyus.

¹² "Ad san sachichimp sa'ad nan osa sunud ipuyangna nan sunudna ipaotoy. Sa'ad ahos chanan ummaana' ipuyangcha nan ana'cha ipaotoy ja isuna hos chanan anana' gway kuyaoncha chanan sinana' an chicha ad impa'toycha chicha. ¹³ Ad as cha'aju kuyaon cha'aju san losanay taku

kapu an sa'on. Gwon sa'ad nan mangituttuyuy san pammatina matak.

*Nan Humu'nakan Nan Amod A'oogjat
(Mateo 24:15-28; Lukas 21:20-24)*

¹⁴ "Sa'ad nu ilanju nan amod a'oogjat gway mawwa'i gway summisi'ad san wha'on kus lob-hongna sumi'achan, (maserpu maagwatan nan mangwhasa,) sa'ad chachay ingkaw ad Judea san sachí gway chimpú maserpu umagwidcha san whibilig. ¹⁵ Ad sa'ad nan nijaspur gway iningkaw san otop nan hoyoyna a"agwaynaay manosog ad achi kun lumno' gway mangayas whayangna as ijagwidna. ¹⁶ Ad sa'ad nan nijaspur gway agwad san tayun achi kun manulin san hoyoyna gway mangayas kotap nan silupna.

¹⁷ "Ad achagchaku chanan mahuki ja chanan mantatakiwhi san sachí gway chimpú. ¹⁸ Sija nan ilugwayuju an Apudyus ta achi mijaspur na san chimpuway amod nan tagling. ¹⁹ Tan sa'ad nan amaschi chimpú humu'nag nan amochay likat gway maid kun mijisugwana san ikad nan nanggwaan Apudyus san luhung ingkana san sana. Ad achi kun puyus ma'gwa nan amasna asin. ²⁰ Sa'ad nu achin Apudyus ipaa'it nan whilang nan erkaw san sachiyay chimpú maid kun osas taku as matak. Gwon kapu sasan pinilinaay takuna inaanana nan whilang nan erkaw san sachiyay chimpú.

²¹ "Ad sa'ad nu agwad manggwana an cha'ajuwon, 'Ilanj ad, annaja nan Kristu!' gwinnu 'Anchiya nan Kristu!' achiju tuttug-waon. ²² Tan lumosgwa chanan wha'wha"onay

Kristu ja wha'wha"onay profeta ad nangi-pailacha as mangimatumana ja mataakan ad nu agwad awhalinana uyay chanan takun Apudyus gway pinilina allilagwoncha chicha. ²³ Gwon ammanju ilan! Anna inunnaunna' ingwhaka an cha'aju losan nan annachaja ma'gwa."

*Nan Managkulinan Hesus
(Mateo 24:29-31; Lukas 21:25-28)*

²⁴ Ad anan ahos Hesus, "San sachii chimpumappung ad nan mapalpalikatan as amod chanan taku,
humulingot nan init
ad achi kun sumyag nan huyan.

²⁵ Ad sa'ad chanan whituwon maotchagcha
ja sa'ad chanan ayobhonganay agwad ad
langit majugjug.*

²⁶ "Ad ilancha as sa'onay Ana' nan Taku gway umali gway nangkakagwa san hunot gway anna
nan amochay ayobhonga' ja inachajaw'u. ²⁷ Ad ingwhaun'u chanan a'anghel ad inasinutchaa
chanan pinilin Apudyus san intilu luhung."

*Nan Maacher San Aju Gway Igos
(Mateo 24:32-35; Lukas 21:29-33)*

²⁸ Intuyuy Hesus gway manggwana, "Achay-onju hos nan acher gway atchon nan aju gway igos. Sa'ad nu luminsi nan pangana ja sumimit akammuju gway takangay nan chakun. ²⁹ Ad isuna hosay sa'ad nu ilanju gway ma'gwa chana aagkammujuway umachani gway umachani nan chimpuway managkulina'. ³⁰ Tuttuwa iwhaka'

* ^{13:25} 13:25 Mawhasa san Isaias 13:10; 34:4.

an cha'ajuway sa'ad nannachaja takuway matat-taku san sana achicha kun losan matoy ingkanas ma'gwa losan nannachajaay ingwhaka'. ³¹ Sa'ad nan langit ja luta maumas gwon sa'ad nan ukud'u sissija iingkaw."

*Maid Kun Mangakammu San Erkaw Ja Uyas
Gway Managkulinan Hesus
(Mateo 24:36-44)*

³² "Sa'ad nan mipangkop san sanat gway erkaw ja uyas gway managkulina' maid kun mangakammu. Uyay chanan a'anghel ad langit achicha kun akammu gwinnu as sa'on gway Ana' Apudyus achi' kun akammu. Ahus as Ama as mangakammu. ³³ Sija nan ammanju ilan ja mansasagkana aju tan maid kun akammuju san umaliyan nan sanat gway chimpum.

³⁴ "Sa'ad nan sanatay chimpum mijagwat san osa taku gway nangwhaat san achaju ili. Sa'ad san lumiggwatana ingwhakanas mudchachunaay nangamungcha san whijangchaay ter-whasu kun pinuyungna nan mangijaachug san hoyoy gway na'asasagkana. ³⁵ Sija nan patinajunay na'asakana aju tan achiju kun akammu nan humu'nakan nan singhoyoy nu lawhi, kagwan nan lawhi, machani gwinnu whigwhikat nan humu'nakana. ³⁶ Tan awni ad nu mawhanu'nag as sija tugwakay aspuyan cha'ajuway masusu-jop. ³⁷ Sa'ad nannaja iwhaka' an cha'aju sija ahos nan iwhaka' san uchum gway taku gway mansasagkanacha."

14

*Nan Manuukuchan Chanan Mangtoy An Hesus
(Mateo 26:1-5; Lukas 22:1-2; Juan 11:45-53)*

¹ Chugwa ad janay erkaw asiyot nan pijasta gway ma'gwaniyon Lumaus ja pijasta gway ma'gwaniyon Tinapay Gway Maid Kun Yeastna. Ad sa'ad san sachí chimpú, sa'ad nan papangat nan papachi ja mangaagkammu san lintog mananapcha as ininonchaay manpap an Hesus as achi kun maakammugwan ad intoycha. ² Tan asi'a'ananchaon, "Achi ta'u ijaspur san chimpun nan pijasta tan tugwakay makuyu chanan taku."

*Nan Nallankan Nan Huwhai San Wha"ag
Hesus
(Mateo 26:6-13; Juan 12:1-11)*

³ Iningkaw as Hesus san sachí chimpú ad Betania san hoyoy Simon gway naleprosi. Ad sa'ad san mangamanganana nilumno' nan osa huwhai gway nanangchon san whangwhangyuway pasig nardo gway amod nan patogna gway niigka san iigkaan gway na'gwa san whatuway alabaster. Whinta' ku chay huwhai nan whakang chay nangigkaana san whangwhangyu, insiitna san wha"ag Hesus.

⁴ Gwon nalingu nan uchum gway agwad san sachí hoyoy gway asi'a'anancha, "Ka aynga ekay nan whangwhangyu! ⁵ Tan sa'ad nannaja whangwhangyu mila'u otjan as tuyungkasut as dinario ad naatod san whawha'sigwot." Kun inamujuwancha chay huwhai.

⁶ Gwon anan Hesus, "Ainnugwana man. Kajuman whijangan as sija. Whayu nan inggwana

an sa'on. ⁷ Tan patinajunay iingkaw chanan whawha'sigwot an cha'aju ad nu whayug-wonju whayangna chimpu nan humadnganjue an chicha. Gwon as sa'on wha'ona' kus patinajun gway iingkaw an cha'aju. ⁸ Inggwana nan loogna oon. Inununnana inggwaan nan longag'u san whangwhangyu as misakanaan nan miilhona'. ⁹ Tuttuwa iwhaka' an cha'aju gway agwanna man sinat nan mipaakkammugwan nannaja Whayuway Chamag san intilu luhung, machamag ahos nan inggwan nannaja huwhai as manomsom'an an sija."

*Nan Nangijiwhitan Judas An Hesus
(Mateo 26:14-16; Lukas 22:3-6)*

¹⁰ Sa'ad as Judas Iscariote gway osa sasan nasagwayan as chugwaay apostoles ummoy sasan papangat nan papachi ta ijiwhitna as Hesus an chicha. ¹¹ Chingngorcha ku chay ingwhakan Judas lummagsa'cha kun ingwhakachaay aatchancha as sija as pila'. Kun illukinaay mananap as chimpu as mangijiwhitana an Hesus.

*Nan Mangudchiay Ma'a'anen Hesus Sasan
Pasuyutna
(Mateo 26:17-30; Lukas 22:7-23; Juan 13:21-30;
1 Corinto 11:23-26)*

¹² Sa'ad san chamun nan erkaw nan pijasta gway ma'gwaniyon Tinapay Gway Maid Kun Yeastna gway sija nan mamertiyancha san kernero gway michatun san pijasta gway ma'gwaniyon Lumaus, inimus chanan pasuyut Hesus an sija gway manggwana, "Agwan

nan whayugwomay mangisakanaanmi san man-ganam san pijasta gway ma'gwaniyon Lumaus?"

¹³ Kun ingwhaun Hesus nan chugwaay pa-suyutna gway manggwana, "I'aju ad Jerusalem ad anna nan osa laya'i gway mangahot an cha'aju gway nanoodchon san singkusiyyay chanum. Ad nitunud aju an sija. ¹⁴ Ad nu ngachan nan hoyoy gway lumno'ana ananju san singhoyojon, 'Anan nan Mistuyuwon agwan nan agwad nan ugwertu gway mangananmi san pasuyut'u san pijasta gway ma'gwaniyon Lumaus?' ¹⁵ Ad initchuna nan cha'or ugwertu gway nangngatu san agwachan nan gwachagwad nan mauser gway nisasagkana san manganan ta'u. Ad aschi nan mangisakanaanju san anon ta'u."

¹⁶ Kun lummiggwat chachay chugwa pasuyut kun ummoycha ad Jerusalem gwot inchasancha nan ustu'ustuway ingwhakan Hesus an chicha kun insakanacha nan anoncha san pijasta.

¹⁷ Mummaschom pun hummu'nag as Hesus ja chanan pasuyutna. ¹⁸ Sa'ad san manga-manganancha anan Hesus an chicha, "Tuttuwa iwhaka' an cha'aju gway osa an cha'aju gway auhung'u nan mangijiwhit an sa'on."

¹⁹ Lummagwing nan angoscha losan kun nasinnossacha gway manggwana an sija, "Sa'on lagwa nan anam?"

²⁰ Kun summungwhat gway manggwana, "Osa an cha'ajuway nasagwayan as chugwa gway ma'atuynotuyno' an sa'on san tinapayna san chujug. ²¹ Tan as sa'on gway Ana' nan Taku matoja' gway sachinilista san Ukud Apudyus

gwon amod a'oogjat nan ma'gwa san sanatay takuway mangijiwhit an sa'on gway Ana' nan Taku! Unayna ekay achi nijana' nan sanatay taku."

²² Sa'ad san mangamanganancha nangaya as Hesus san tinapay gwot nanjaman an Apudyus kun pini'pi"inaot inatodna an chicha. Kun anana, "Ayanju na. Annaja nan longag'u."

²³ Inayan kuhos Hesus nan sintasa whajas gwot nanjaman an Apudyus inatodna an chicha kun umminumcha losan. ²⁴ Kun anana an chicha, "Annaja nan chaya' gway umigwang as mamagchot san assahu tuyag Apudyus sasan taku. ²⁵ Nan inatuttugwaana achi' kun asin inumon nan whajas nan ubas ingkana san erkaw gway uminuma' san assahu whajas san Mantuyajan Apudyus."

²⁶ Nappungcha ad nan'anta san chaychajaw an Apudyus lummagwachaay ummoy san whiliq gway Olibu.

Nan Nangiwhagan Hesus San Mangisuliwhan Pedro An Sija

(Mateo 26:31-35; Lukas 22:31-34; Juan 13:36-38)

²⁷ Sachi kun anan Hesus an chicha, "Taynana' an cha'aju losan tan sija nan nilista san Ukud Apudyus gway anana, 'Otojo' nan mampaspastur

ad nasibsibta' chanan kernero.*
²⁸ "Gwon matakuwa' ad ummunaa' an cha'aju umoy ad Galili."

* **14:27** 14:27 Mawhasa san Zacarias 13:7.

²⁹ Kun anan Pedro an sija, “Ta'on nu losancha taynan si'a achi' kus si'a taynan!”

³⁰ Kun anan Hesus an sija, “Tuttuwa iwhaka'an si'a gway san sana lawhi mamitlum sa'on isulib san chaanan nan awwit ipiggwaay mangu"uu'.”

³¹ Gwon impapilit Pedro gway manggwana, “Ta'on nu mitapiya' matoy an si'a achi' kun si'a isulib.” Amaschi hos nan ingwhakacha losan.

*Nan Nallugwayuwan Hesus Ad Getsemani
(Mateo 26:36-46; Lukas 22:39-46)*

³² Sachi kun ummoy cha Hesus san ma'gwaniyon Getsemani kun anan Hesus sasan pasuyutna, “Tu'chu aju jan sannaja ta iya' mallugwayu.” ³³ Inghuyogna kun cha Pedro, Santiago ja Juan illukinaay sumanga as amod ja nakuyu nan somsomo'na. ³⁴ Kun anana an chicha, “Lumagwilagwing as amod nan angos'u gway amaa' ekas matoy. Ainnugwanju sannaja ta mansasagkana aju.”

³⁵ Ummachaju kus a'it as Hesus nallu'hub san luta gwot illugwayuna gway nu mawhalin achi otjan ma'gwa nan likat an sija. ³⁶ Kun anana, “Ama, maid kun achim ma'gwa. Ilisiya' otjan sannaja amod gway likat. Gwon wha'on kusan whayugwo' nan ma'gwa, sija ma'gwa nan whayugwom.”

³⁷ Manulin kus Hesus inchasana chichaay nanassuy. Kun anana an Pedro, “Simon, nas-suy'a? Jo'o achi'a ekay ma'aituyod gway mansuyap as osa uyas? ³⁸ Achi aju massuy ja mallugwayu aju tot achi aju masulisukan. Tuttuwa

whayugwon nan somsomo'ju nan ustу gwon achi
kun ma'a'gwa nan longagju."

³⁹ Asin kun ummachaju as Hesus nallug-wayu hos as isun chay lugwayuna san chamu.
⁴⁰ Nanulin kuhos asin inchasana hos chichaay
nanassuy tan amod nan chu'chu'jopcha. Ad maid
kun akammucha nu ngachan nan iwhakacha an
sija.

⁴¹ Pitluna kun gway manulin anana an chicha,
"Ka'aju patho' ekay mamassuy ja umiillong?
Akay san sujop! Ilanju ad takangay nan uyas
ad as sa'on gway Ana' nan Taku mijiwhita'
sasan humersuwhersu. ⁴² Humangon aju ta
inta'u mijahot. Ilanju ad annaja umachayug nan
mangijiwhit an sa'on."

Nan Nanpapancha An Hesus

(Mateo 26:47-56; Lukas 22:47-53; Juan 18:3-12)

⁴³ Sa'ad san manapaapatan Hesus
nawhanu'nag as Judas gway osa sasan
nasagwayan as chugwa pasuyutna gway
huyogna nan angsanay taku gway naniispada
ja namperpertu. Ingwhaun chanan papangat
nan papachi ja chanan mangaaggammu san
lintog ancha chanan chacha"orn nan Hudyu
chicha. ⁴⁴ Ad sa'ad nan mangijiwhit an
Hesus inununnana ingwhaka an chicha nan
mangimatumancha an Hesus gway manggwana,
"Nu ngachan nan sin'aping san mangichooma'
san aping'u chopaponju as sija ad illajawjuway
whawhantajanju ustу." ⁴⁵ Hummu'nag kun as
Judas nanijachayugna an Hesus kun anana,
"Mistuyu!" kun inchoomna nan apingna

san aping Hesus. ⁴⁶ Kun chimpapcha as Hesus gwot impukodchas sija. ⁴⁷ Gwon sa'ad nan osa summisi'ad nilu'pusna nan ispadana gwot whina'agna kunan mudchachun nan angatuwanay pachi napingasan nan ingana.

⁴⁸ Kun kumminga as Hesus an chicha gway manggwana, "Jo'o tulisana' ta umali ajuway naniispada ja namperpertu gway manpap an sa'on. ⁴⁹ Awhikawhikat peekay iniingkagwa' an cha'aju san Templo gway mansuyu gwon achiya' kun chimpap. Gwon ma'gwa losan nan niwhaka san Ukud Apudyus."

⁵⁰ Ummagwid ku losan chanan pasuyutna tinaynancha as sija. ⁵¹ Kun iningkaw nan osa whawhayu gway nansisillup san japat gway luput gway mituntunud an Hesus. Gwot chino'maan nanchichajaay taku as sija ⁵² gwon tinaynana kunan silupna ummagwid gway nampoponnas.

*Nan Nisanguwan Hesus Sasan Papangat
Chanan Hudyu*

(Mateo 26:57-68; Lukas 22:54-55, 63-71; Juan 18:12-14, 19-24)

⁵³ Iyoycha as Hesus san hoyoy nan angatuwan gway pachi gway sachin nan naayusan chanan papangat nan papachi, chanan mangaagkammu san lintog ja chanan chacha"orn nan Hudyu.

⁵⁴ Ad sa'ad as Pedro ummaadchajang gway misu'su'nub an sija ingkana san sowhan nan hoyoy nan angatuwanay pachi kun na'atu'chu san mangwhawhantay kun na'aanichu.

⁵⁵ Ad sa'ad chanan papangat nan papachi ja chanan losanay papangatay naayus nananapcha

as taku as mangiwhakas tuli as ipawhersucha an Hesus tot ipa'toychas sija. Gwon maid kun inchasancha. ⁵⁶ Tan angsan nan taku gway nangiwhaka san tuli gway mipawhersu an Hesus gwon achi kun maninnaya nan ingwhakawhakacha.

⁵⁷ Ad sa'ad nan uchumay lallaya'i ummoycha kumminga kun ingwhakacha nan tuli san mipangkop an Hesus gway anancha, ⁵⁸ "Chingngormi nan ingwhakana gway ananaon, 'Igwa'i' nan annaja Tempron Apudyus gway inggwan nan taku ad nanggwaa' as sawhali as Templo san tuyu erkaw as wha'on kusan taku nan nanggwaa.' " ⁵⁹ Gwon uyay pay nu amaschi nan ingwhakacha achi kun maninnaya nan anancha.

⁶⁰ Summi'ad kunan angatuwanay pachi san sangucha losan inimusna an Hesus gway manggwana, "Ad maid isungwhatnu san ingwhakan nannachaja taku gway mihursu an si'a?" ⁶¹ Gwon kummikinno' as Hesus kun achi kun summungsungwhat.

Kun nanimus asin nan angatuwan gway pachi an sija gway manggwana, "Tuttuwa si'a nan Kristu gway ana' nan Machajaw gway Apudyus?"

⁶² Kun summungwhat as Hesus gway manggwana, "Oon sa'on! Ad ilanju as sa'onay Ana' nan Taku gway tumutu'chuwa' san machigwanan Apudyus gway anna ayobhongana ad ummaliya' gway nangkakagwa san hunot ad langit."

⁶³ Nalingu kunan angatuwanay pachi whinis'ina nan silupna. Kun anana, "Ad ngachan manan uchum as anapon ta'u as mangiwhaka san whersuna. ⁶⁴ Chingngorju nan ananaanchi

gway maamamangan Apudyus. Ad ngachan nan whayugwonju ma'gwa an sija?" Kun nilodchongancha losan as sijaay manggwana, "Lobhong-naay matoy as sija."

⁶⁵ Kun illukin nan uchum gway manubwha an sija kun whinungutchu nan hoserna kun sinuntu'chaay manggwana, "Imatunama nu ngachan nan nanuntu' an si'a?" Kun inayan chanan mangwhawhantay as Hesus kun nanilipa'cha an sija.

*Nan Nangisuliwhan Pedro An Hesus
(Mateo 26:69-75; Lukas 22:54-62; Juan 18:15-18, 25-27)*

⁶⁶ Sa'ad san iniingkagwan Pedro san nanchoyaay sowhan hummu'nag nan osa huwhai gway mudchachun nan angatuwan gway pachi.

⁶⁷ Gwot inilana kun as Pedro gway manaannichu intor'orna kun anana an sija, "Si'a hos nan nihuyohuyog an Hesus gway iNazaret."

⁶⁸ Gwon insulib Pedro gway manggwana, "Maid kun akammu' ja maid kun maagwata' san mipangkop san iwhagwhakam." Kun lummagwaay nan ummoy san sagwang nan ayad kun nangu"uu' nan awwit.

⁶⁹ Inilan ku chay mudchachuway huwhai asin as Pedro ingwhakana san nasi'asi'ad san sachi gway manggwana, "Sa'ad nan osa takuwanna osa sasan huyun Hesus!" ⁷⁰ Gwon asin ahos Pedro insulib.

Awawni kun anan ahos nan uchum gway taku an Pedro, "Si'a tuwa nan osa an chicha tan iGalili'a."

⁷¹ Gwon whinujunana nan longagna kun nansapataay manggwana, “Maid kun tuwa akammu' san sanatay takuway ana'anjanu!”

⁷² Sachi kun ekay impiggwan nan awwit gway mangu"uu' kun simsimmó' Pedro chay ing-whakan Hesus an sija gway manggwana, “Chaan ad nan awwit ipiggwaay mangu"uu', namitlum sa'on isulib.” Kun naniwhil as Pedro san amod gway somsomo'na.

15

Nan Nangijajancha An Hesus An Pilato

(Mateo 27:1-2, 11-14; Lukas 23:1-5; Juan 18:28-38)

¹ Gwisnit kun ekay nanuukud chachay papangat nan papachi ja chanan chacha"orn nan Hudyu ja chanan mangaagkammu san lintog ancha chanan Sanhedrin. Pinungucha kus Hesus iyoycha impawhijang an Pilato.

² Kun inimus Pilato an Hesus gway manggwana, “Si'a nan Alin chanan Hudyu?”

Anan Hesus gway summungwhat, “Si'a nan nangiwhaka gway aliya'.”

³ Ad sa'ad chachay papangat nan papachi angsan nan impawhersucha an sija. ⁴ Kun nanimus asin as Pilato an sija gway manggwana, “Ad maid isungwhatnu? Ilam ad angsan yakay nan ipabpawhersucha an si'a.” ⁵ Gwon achi kun summungsungwhat. Sija nan nataag as Pilato.

Nayodchongan As Hesus Gway Matoy

(Mateo 27:15-26; Lukas 23:13-25; Juan 18:39-19:16)

⁶ San tinagwonay pijasta nisikud gway umipayagwa as Pilato as osas whayud nu ngachan nan ochagwon chanan taku. ⁷ Ad sa sachichimpu iningkaw nan osa laya'i gway mangn-gachan Barrabas gway niwhayud gway huyunna chachay pummatoy san sachichimpun nan kuyu gway achi kun umajun san kuwhilnu. ⁸ Ummoy kunan angsan gway taku an Pilato ingwhakachaay oona nan sikuchay o'ona san chimpun nan pijasta gway umipayagwa otjan san whayud. ⁹ Kun inimus Pilato an chichaay manggwana, "Whayugwonjuway ipayagwa' an cha'aju nan Alin nan Hudyu?" ¹⁰ Akammunaot sija gway apos chanan papangat nan papachi nan nangipawhijangancha an Hesus.

¹¹ Gwon sa'ad chachay papangat nan papachi sinugsukancha nan angsan gway taku ta iwhakacha an Pilato gway as Barrabas ekay nan ipayagwana. ¹² Kun asin ahos Pilato inimus san angsanay taku gway manggwana, "Ad ngachan nan whayugwonju oo' sannaja takuway ananju-won Alin nan Hudyu?"

¹³ Kun impa'uylcha an sija gway manggwana, "Pailansam as sija san krus!"

¹⁴ Kun inimus ahos Pilato gway manggwana, "Kaman, ngachan nan lagwingay inggwana?"

Gwon impaamamodchaot ipa'uy gway manggwana, "Pailansam as sija san krus!"

¹⁵ Ad kapu san whayugwon Pilato gway mangop nan angsanay taku impayagwanas Barrabas an chicha gwot nappungna kun ipasaplit as

Hesus asinaot ipawhijang sasan surchachu ta ilansacha san krus.

Nan Nanang'angagwan Chanan Surchachu An Hesus
(Mateo 27:27-31; Juan 19:2-3)

¹⁶ Ad sa'ad chanan surchachu imperno'chas Hesus san hoyoy nan kuwhinnachur kun inajakancha losan nan huhuyuncha gway surchachu. ¹⁷ Kun inakojancha as Hesus san luput gway malluyom nan chayagna kun nalli'uscha san sait kun asichaot ijakipur an sija. ¹⁸ Kun chinaychayyawcha as sija gway manggwana, "Mawhiwrijag nan Alin nan Hudyu!" ¹⁹ Kun inabchaabchoycha nan wha"agna san tannuhung ja tinubwhatubwhaancha as sija. Kun intumu'cha nan puwogcha gway nanaychayyaw an sija. ²⁰ Nappungcha kun nansansannuyan as sija inaancha nan akyonaay malluyom nan chayagna kun inikacha nan sikud gway silupna kun asichaot ilagwa ta umoycha ilansa san krus.

Nan Nilansaan Hesus San Krus
(Mateo 27:32-44; Lukas 23:26-43; Juan 19:17-27)

²¹ Sa'ad san manadchadchayanancha inahotcha nan osa takuway mangngachan Simon gway iCirene gway aman cha Aleandro an Rufo. Sa'ad as Simon nerpu san lasin nan Jerusalem. Kun asichaot ipapilit pahu'ud an sija nan krus Hesus. ²² Kun iyoychas Hesus san ikaw gway ma'gwaniyon Golgota gway nan pijsaona anan, Tungern nan Wha"ag. ²³ Ad sa'ad san agwachancha san sachinatchandas Hesus

san whajas gway na'ayutan san mirra* gway mangaan san sikab gwon achina kun ininum.
24 Kun illansacha as sija san krus kun nangwhi-whinnunutchaay namiwhillay san luputna nu ngachan nan ayan nan gwaschi osa an chicha.

25 Suminer chi san nangilansaancha an Hesus.
26 Iningkaw nan nilista san krusna gway ni-pawhersu an sija gway anana, "NAN ALIN NAN HUDYU." **27** Ad iningkaw ahos nan chugwaay mamayangkat gway illansacha san krus san chapat Hesus, osa san machigwananna ja osa san machigwikina. **28** [Tummuttuwa nan Ukud Apudyus san agwiyyay anana, "Niwhilang as sija an chichaay humersuwhersu."]

29 Ad sa'ad chanan takuway asilayaus inamamangcha as sija gway asigwigwikigwigchaay manggwana, "Ana'anu! Si'a chay manggwanaon igwa'im nan Templon Apudyus ad impata'chorm san tuyu ekajay erkaw. **30** Ay chuud takuwom nan longagnu ad nilumsa'a san krus."

31 Sa'ad ahos chanan papangat nan papachi ja chanan mangaagkammu san lintog asijaa-mangcha gway manggwana, "Tinakuna nan uchum gwon achi kun ma'ataku san longagna!
32 Lumsaud san krus nan Kristu gway Alin nan ijIsrael ta ilan ta'u tot tuttugwaon ta'us sija." Ad sa'ad chachay chugwaay nitapi an sija nilansa san krus na'aamamangcha hos.

* **15:23** 15:23 Lotan nan ajuway mirra gway mangaan san sikab.

*Nan Natojan Hesus
(Mateo 27:45-56; Lukas 23:44-49; Juan 19:28-30)*

³³ Mamatu' kun hummulingot nan losanay luta ingkana san singwhattang as anchu. ³⁴ Ad sa'ad san sachin singwhattang as anchu nampa'uy as towthag as Hesus gway manggwana, “*Eloy, Eloy, lama sabaktani!*” Na pijaona anan, “Apudyus'u, Apudyus'u, kamman ekay manchu'kan sa'on?”

³⁵ Ad sa'ad chachay uchumay nasi'asi'ad ad aschi chingngorcha nan ingwhakan Hesus kun anancha, “Chongyonju ad, ajakana as profeta Elias!” ³⁶ Nanu'yus kunan osa laya'i gway ummoyna insagnong nan ispongħa san na'ilomay whajas gwot iyipitna san tannuhung, asinaot umoy atchon ta ipainumna an Hesus gway manggwana, “Awni jan ta ilan ta'u nu umalin Elias opason as sija san krusna!”

³⁷ Nampa'uy kus Hesus chakasnaay mahursutan.

³⁸ Ad sa'ad nan kurtinaay nanorcha' san ingkagwan Apudyus san chayo' nan Templo nawhis'i kun nan'aggwa mallukid ngatu ingkanad choya.

³⁹ Ad sa'ad nan apitan nan surchachu gway summisi'ad gway nisasakkang an Hesus san sachiyay nangiillana san hursutna, anana, “Tuttuwa tuwaay Ana' Apudyus nannaja taku!”

⁴⁰ Iningkaw ahos nan uchum gway hubhuwhai san akag achaju gway nangiila san na'na'gwa. Iningkaw an chicha cha Maria gway iMagdala, Maria gway inan cha Santiago gway whanog an Josep ja as Salome. ⁴¹ Annachaja nan hubhuwhai gway nitunutunud an Hesus gway hummachang

an sija san iningkagwana ad Galili. Iningkaw ahos nan uchumay hubhuwhai gway nitunud an Hesus san ummajana ad Jerusalem.

*Nan Niilhonan Hesus
(Mateo 27:57-61; Lukas 23:50-56; Juan 19:38-42)*

⁴² Ad kapu tan sachin nan erkaw nan mangisakanaan chanan Hudyu san losanay maserpucha san Erkaw gway Umillongan, ⁴³ mumaschom pun sa'ad as Josep gway ijArimatea intuyodnaay ummoy an Pilato nangchaw san lachag Hesus. Sa'ad as sija osa sasan pangat nan Hudyu gway patkon nan taku gway osa ahos gway manguullay san umaliyan Apudyus mantuyajan.

⁴⁴ Kun nataag as Pilato gway natoy tuwa as Hesus kun impaajagna nan apitan nan surchachu kun inimusna nu natoy tuwa as Hesus.

⁴⁵ Inakammun kun Pilato san ingwhakan chay apitan nan surchachu gway tuttuwaay natoy as Hesus, iyujana gway ayan Josep nan lachag Hesus. ⁴⁶ Nalla'u kus Josep san whawhallaawanay luputay puta' gwot impasna nan lachag Hesus san krus, whinichiwichana nan lachag Hesus san luput gwot asinaot ijoy san lijangay lohon. Kun inalikadna nan cha'rray whatu kun sija nan iyonobna san sagwang nan lohon. ⁴⁷ Ad sa'ad cha Maria gway iMagdala an Maria gway inan Josep inilacha hos nan niilhonan Hesus.

16

*Nan Natakuwan Hesus
(Mateo 28:1-8; Lukas 24:1-12; Juan 20:1-10)*

¹ Nappung kunan Erkaw gway Umillongan ummoy cha Maria gway iMagdala an Maria gway inan Santiago ja as Salome nalla'u san whangwhangyu ta umoycha igka san lachag Hesus. ² Whigwhikat kusan chumungitan nan init ummoycha san niihonan Hesus gway sachinan umunaay erkaw nan chumingku. ³ Sa'ad san ingkagwancha san chayan nanisijimuscha gway manggwana, “Ngachamma mangijalikad an chita san whatuway nijumut san lohon?”

⁴ Ad sa'ad san chummakusancha san lohon inilacha gway naalikad nan sachinatu. Sa'ad chay whatu amod nan acha'orna. ⁵ Nilumno'cha kun san lohon inilacha nan osa whawhayu nansisillup san puta'ay lagkoyloy gway tummutu'chu san machigwanan. Kun nataagcha.

⁶ Kun anan chay laya'i an chicha, “Achi aju mataag. Umali ajuway manganap an Hesus gway iNazaret gway chay nilansa san krus. Nataku as sija, maid kun sannaja. Ilanju nan nangigkaancha san lachagna. ⁷ Sija nan i'aju iwhaka sasan pasuyutna ja as Pedro gway umuna as Hesus an cha'aju umoy ad Galili ad aschi nan mangilanju an sija gway chay ingwhakana an cha'aju.”

⁸ Lummagwacha kun san lohon ina"agwaychaay lummajaw tan namajogpogcha san amochay ogjatcha. Ad maid kun nangiwhagwhagancha san na'gwa kapu tan ummogjatcha.

Nan Nampailan Hesus An Maria Gway iMagdala

(*Mateo 28:9-10; Juan 20:11-18*)

⁹ [Sa'ad nan natakuwan Hesus san chaan nan init chumungitan san umunaay erkaw nan chumingku, Maria gway iMagdala nan ummu-naay nampailana gway sija chay namerjagwan Hesus san pituway chimunju. ¹⁰ Kun ummoy Maria ingwhaka sasay nansimo' ja naniwhil gway huhuyun Hesus. ¹¹ Gwon chingngorcha kunay nataku as Hesus ja nampaila an sija achicha kun tinuttuwa.

Nan Nampailan Hesus San Chugwaay Pasuyutna

(*Lukas 24:13-35*)

¹² Nappung ad chi sawhali hos nan ilan Hesus san nampailana san chugwa pasuyutnaay manadchadchayan gway nerpu ad Jerusalem.

¹³ Kun nanulinchaot ingwhakacha sasan huhuyunchaay pasuyut gwon achicha kun tinuttuwa chicha.

Nan Nampailan Hesus San Nasagwayan As Osaay Pasuyutna

(*Mateo 28:16-20; Lukas 24:36-49; Juan 20:19-23; Apostoles 1:6-8*)

¹⁴ Nappung kun chi nampaila hos as Hesus sasay nasagwayan as osaay pasuyutna san mangamanganancha. Kun inamujuwana chicha kapu tan achicha kun mamati ja achicha kun mamingat kapu san achicha mamatiyan sasay nangila an sija san natakuwana.

¹⁵ Kun anana an chicha, "I'aju san ailiili ipaakammu nan Whayuway Chamag san losanay

taku. ¹⁶ Ngachan ad nan mamati ja mahonjakan matak. Gwon sa'ad nan achi mamati an sa'on machusa. ¹⁷ Ad annachaja imatun nan mamyun sasan mamati: mamperjawcha sasan chimunju kapu san ngachan'u, manapapatcha san ayasiyay apapat. ¹⁸ Agwad ad lagwa pichitoncha as uyog ja uyay nu uminumcha san ochot maid kun alina an chicha. Idoncha nan imacha san masa'it ad hummayucha."

*Nan Nipangatuwan Hesus Ad Langit
(Lukas 24:50-53; Apostoles 1:9-11)*

¹⁹ Nappung kun Apu Hesus iwhaka nan anana an chicha nipangatu as sija ad langit kun tummu'chu san machigwanan Apudyus. ²⁰ Ad sa'ad chachay pasuyutna lummiggwatcha ad Jerusalem kun ummoycha impaakammu nan mipangkop an Hesus. Sa'ad san sachinadngan Hesus chicha kun intuttuwana nan insuyucha kapu san imatun gway nipaila. Amen.]

**Nan Ukud Apudyus
Kalinga, Butbut: Nan Ukud Apudyus (New
Testament)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Butbut Kalinga

Contributor: TAP Philippines

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

cffcfb8f-c832-513b-bc0d-76208ec72485